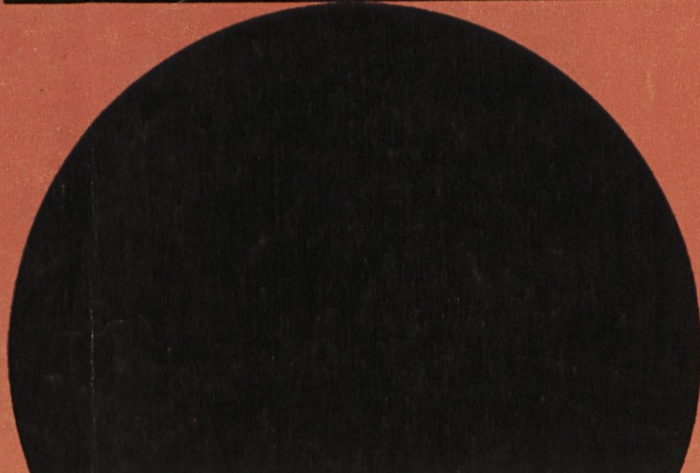


**naša  
luč**



**1967 2**



MODERNA POMOČ — Šole po radiu so za indijanske vasi v Južni Ameriki življenjsko važne. Soba za 15 učencev. »pomožni učitelj«, ki obvlada španščino in in-

## utrip Cerkve

dijanščino, v obliki tranzistorja — to je pomoč Adventista, nemške katoliške organizacije za pomoč Južni Ameriki. Sedemkrat na dan ponavljajo po 45 minut isti program, pač v skladu z delovnim urnikom prebivavcev.

PO TELEFONU — Gotovo je ena najvažnejših številka v telefonskem imeniku številka dušnega pastirja po telefonu. Samo zahodni Berlin javlja dnevno do deset poskusov samomora, na leto okoli 800 samomorov, po odstotkih rajveč na svetu. V 54 mestih zahodne Nemčije čakajo pri telefonu dušni pastirji.

OPERACIJA BOŽIČ — Pavel VI. je z okna svoje delovne sobe pred molitvijo angelskega češčenja rekel: »Hočemo vas spomniti tudi tega, da operacija božič ne potrebuje le svetne priprave, ampak predvsem duhovne priprave v veri in ljubezni. Božič mora biti za vse praznik veselja, zato moramo pokazati sočutje do tistih, ki trpijo.«

ZA OBOJE — »Nikar se ne čudite nad Marijinim kipom v naši cerkvi! Marija

ni bila ne evangeličanka ne katoličanka. Ona je mati našega skupnega Odrešenika.« je rekel evangeličanski župnik v Stumsdorfu v srednji Nemčiji. Evangeličani in katoličani so skupaj obnovili cerkev in tja spet postavili star Marijin kip.

ZAPRTA USTA — Vsi tuji duhovniki v južni Afriki morajo sedaj dobiti dovoljenje za bivanje. Dobijo ga le za pol leta. Poleg tega bodo vsi cerkveni časopisi cenzurirani. S tem hočejo nasprotnikom rasne politike zapreti usta. Odpad od vere med črnici narašča. Sveto pismo imenujejo črnici »knjižgo belcev«.

POTUJTE! — Eno najboljših sredstev za ohranitev svetovnega miru naj bi bilo potovanje. Zato so Združeni narodi proglasili leto 1967 za leto svetovnega turizma. Kdor potuje, bo bolj sposoben za prijateljstvo.

OD POLNOČI — Novo leto je največji narodni praznik na Japonskem. Od polnoči dalje so v tokijski stolnici brali maše. Teh so se udeležili tudi mnogi nekristjani.

VEČ SRCA — Avstrijski dušnopastirski zavod na Dunaju je pripravil tridnevno zborovanje visokih uradnikov in duhovnikov. Razpravljali so o tujih delavcih v Avstriji. Ugotovili so, da so tuji delavci pridni in varčni, pogrešajo pa v tujini srca domačinov. Izrazili so misel, naj bi bili po večjih krajih uradi zanje, naj bi za tuje delavce bilo bolj poskrbljeno telesno in duševno. Naj bi država, cerkev in delodajavci vse storili, da bi se leti v Avstriji dobro počutili.

MED BELIMI IN ČRNIMI — V Chicagu namerava sedem protestantskih redovni-

kov iz Taizeja in pet frančiškanov iz Kanade in USA ustanoviti posebno redovno skupnost, ki naj bi služila miru zlasti v tisti četrti, kjer je razmerje med belci in črnici najbolj napeto. Stirje bodo delali v tovarni, dva bosta učitelja, ostali si bodo poiskali delo blizu samostana.

DOBRI PAPEŽ JANEZ — V baziliki sv. Petra v Rimu bodo postavili tri metre visok kip pokojnega papeža Janeza XXIII. Predstavljal bo pokojnega papeža kot papeža miru, ljubezni in dobrote.

ZA TURISTE — Na koncu januarja je bilo v Rimu zborovanje odposlancev evropskih škofovskih konferenc. Obravnavali so dušnopastirska vprašanja turizma kot pouk tistih, ki bodo dušnopastirsko delali na področju turizma, kaj misli Cerkev o turizmu, srečanja s predstavniki turističnih uradov.

TITOV DAR PAPEŽU — 22. decembra je papež sprejel jugoslovanskega predstavnika Cvrlje. Ta je povedal, da Jugoslavija močno ceni papeževe napore za mir. Cvrlje je papežu izročil Titov dar: Meštovičev relief Kristusa in Samarijanke. Papež je dejal, da daje ta obisk upanje za bodoče razmerje med Sv. sedežem in Jugoslavijo. Tudi katoličani bodo imeli zaradi sporazuma več poguma za pospeševanje blagostanja v državi. Papež je izrazil spoštovanje do narodov v Jugoslaviji zaradi hrabrosti v zgodovini, gostoljubnosti, delavnosti in globoke vere, katere izraz so mnoge cerkve in samostani. Pod vodstvom gorečih škofov in odličnih duhovnikov so katoličani v Jugoslaviji ostali zvesti Sv. sedežu in vneti v izpolnjevanju verskih dolžnosti.

## Brez dela sem, jetičen, spim pod mostovi

Umiral bom do konca časov, pravi Bog. Križan bom do konca časov. Kristjani tega, tako se zdi, niti ne slutijo. Bičajo me, bijejo, razčetrverjajo, križajo. Umiram v pričo njih in tega ne vedo, ničesar ne vidijo, slepi so. To niso pravi kristjani, ker sicer bi ne živeli, ko jaz umiram.

Ljudje se motijo, pravi Bog. Pravijo, da me imajo radi, sami to verjamejo, često so iskreni, rad priznam, a se strahotno varajo. Ne razumejo, ne vidijo. Počasi so vse zmaličili, poplitvili, izpraznili. Mislijo, da me imajo radi, ker enkrat na mesec častijo moje presveto Srce. Kot da bi jih jaz ljubil le dvanajstkrat na leto. Mislijo, da me ljubijo, ker v redu opravljajo svoje pobožnosti, ker se udeleže blagoslova, ker se v petek postijo, ker prižgo svečo ali zmolijo molitev pred podobo mojega presvetega Srca.

A jaz nisem iz mavca, pravi Bog, ne iz kamna ali bronca. Jaz sem iz živega, utripajočega, trpečega mesa. Med njimi sem, pa me niso prepoznali. Jaz sem slabo plačan, brez dela sem, v luknji stanujem, jetičen sem, spim pod mostovi, v ječi sem, izkoriščajo me, izrabljajo me. Jaz sem jim rekel: „Kar boste storili najmanjšemu izmed mojih bratov, to boste meni storili...“ To je jasno. Najslabše je, da to vedo. A ne vzamejo tega zares.

Zebe me, pravi Bog, lačen sem, nag sem. Zaprt sem, zasmehovan, poniževan. A to je majhno trpljenje, toliko, da se navadim. Kajti ljudje so iznašli hušje preizkušnje. Iznašli so vojsko, pravo vojsko. Iznašli so trpljenje, resnično trpljenje.

Jaz sem povsod, kjer so ljudje, pravi Bog. Po tistem dnevu, ko sem se dokončno odločil, da jim bom skušal biti podoben. Sedaj sem bogat in ubog, delavec in delodajavec. Sem v sindikatu in zunaj sindikata, stavkajoči in stavkokaz, ljudje me silijo v vse to. Sem na strani manifestantov in na strani policajev. Sem na levi, sem na desni in celo na sredi. Sem na tej strani železne zavese in na oni. Sem Nemec in Francoz, Rus in Američan. Sem severni Korejec in južni, iz nacionalistične Kitajske in iz komunistične, iz Vietnama in iz Vietkonga. Povsod sem, kjer so ljudje, pravi Bog.

Mine me poganjajo v zrak, izhropevam v luknjah, zdihujem, prelukenjan od drobcev granate, rušim se pod rafali strojnic, potim kri ljudi na vseh bojiščih, kričim krike ljudi v noči bitk, umiram od smrti ljudi v samotni bojev. Kaj ni zadoščal les na Golgoti?

Ti si od človeštva, ki me skupno obsoja. Ni važno, ali si med tistimi, ki bijejo, ali med tistimi, ki gledajo, med tistimi, ki ubijajo, ali med tistimi, ki to pustijo. Vsi ste krivi, tisti, ki delate, in tisti, ki gledate. Predvsem pa ne bodi med tistimi, ki spijo, med tistimi, ki še morejo mirno spat. Spati!... To je strašno, spat.

Poklekni, slišiš hrušč bojev? Bog zate umira, križan od ljudi.

# Štirideset dni

- Je postni čas izgubil svoj pomen?
- Ali pa smo ga sami vzeli?
- Skratka: kakšen je smisel postnega časa?



Nad vhod v postni čas bi lahko zapisali: Spreobrnite se, zaživite svoj krst! To je namreč smisel spokornega časa, štiridesetdnevne priprave na Veliko noč.

Spreobrnjenje, zaživetje krst — oboje nam je nekoliko obledelo, brez močne vsebine, nekam vsakdanje. Treba je pretehtati oba pojma, pa nam bo pot skozi postne tedne jasna.

Nihče ni bolje razložil obeh misli kot sv. Janez Krstnik prvo in sv. Pavel drugo.

## DREVO NAJ RODI!

V pusti južni jordanski dolini je Janez Krstnik ubog in skoraj gol oznanjal pisani družbi duhovnikov, vojakov in civilistov: »Delajte pokoro!« Namišljenim svetnikom — farizejem in saducejem — je zabrusil v obraz: »Gadja zalega, kdo vam je zagotovil, da ubežite prihodnji jezi? Obrodite torej vreden sad pokore... Že je sekira nastavljena drevosom na korenino. Vsako drevo torej, katero ne rodi dobrega sadu, se bo posekalo in vrglo v ogenj.«

Ljudje so Janeza spraševali, kaj naj store. Pa jim je odgovoril: »Kdor ima dve suknji, naj podeli eno tistemu, ki je nima. In kdor ima jedi, naj ravna enako.« Cestninarjem, mitničarjem je naročal, naj ne terjajo več, kakor jim je določeno. Vojakom, naj niko-

mur ne delajo sile, nikogar naj ne varajo in zadovoljni naj bodo s plačo.

Iz Janezovih besedi je jasno, da on ni mislil z besedo pokora le na kak post ali samo na spremenitev mišljenja, ampak na resnično predrugačenje vse notranjosti. Hotel je ljudem dopovedati, da se morajo s srcem obrniti k Bogu, v tem je bistvo pokore.

Obrniti se k Bogu pa pomeni izprazniti se greha in napolniti življenje z dobrimi deli. Ne biti krivičen, ne nasilen, ne varati. Obroditi dober sad, z bližnjim deliti obleko in hrano.

Bog mora po takem spreobrnjenju spet postati tisti, po katerem usmerimo vse življenje. Od njega smo in zanj smo. Njegova resnica nam mora biti luč na pot, njegove zahteve svete.

## »V MENI ŽIVI KRISTUS!«

Kakor je bil Janežov krst pečat spreobrnjenja, tako mora biti tudi Kristusov krst zunanje znamenje notranje spreobrnitve. S krstom zaživimo božje življenje, vrstemo se v Kristusa, upodobimo se po njem. Vsak postni čas bi moral biti ponovno vraščanje vanj.

Sv. Pavel je naslikal v svojih listih, kdo je zanj Kristus in kdo naj bi bil za vsakega kristjana.

S krstom se je zveza s Kristusom začela: »Pokopani smo bili torej z njim po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih v slavo Očetovo, tudi mi zaživelimo novo življenje... in bi mi grehu več ne služili.«

Od tedaj je Pavel Kristusov posnemovavec, ujetnik, vonj, služabnik »s trudi čez mero, z ječo čez mero, z ranami v izobilju, v smrtni nevarnosti pogostoma«.

Njegova edina vednost je Kristus. »Sklepnil sem bil namreč nič drugega ne vedeti med vami ko Jezusa Kristusa.« Vse drugo je nepomembno. Pavel ima vse drugo za izgubo in je vse zavrgel zaradi njega. To spoznaje bi rad oznanil tudi drugim. Za svojo čast ima evangelij oznanjati, porodne boleči-

ne trpi, dokler se ne upodobi v vernikih Kristus.

Kristusova ljubezen ga vnema. Kdo ga bo ločil od te ljubezni: nadloga ali stiska ali preganjanje ali lakota ali nagota ali nevarnost ali meč? Nihče in nič ga ne bo ločilo. Celó všeč so mu »slabosti, zasramovanje, potrebe, preganjanje in stiske za Kristusa«.

Tako daleč gre to Pavlovo zedinjenje s Kristusom, da je življenje zanj Kristus in da ne živi več on, Pavel, ampak Kristus živi v njem. Popolna istovetnost med Pavlom in Kristusom.

Naj nas bi postni čas vsaj malo približal obojemu idealu.

br

V poglavje *Politika in psalmi* spada tudi dogodek, ki ga je 24. marca 1963 objavil *Echo der Zeit*: Kancler Adenauer je bil v družbi, kjer je sedelo tudi nekaj prelatov. Govorili so o koncilu. Adenauer je potegnil iz žepa obdrgnjeno in obrabljeno Knjigo psalmov in na pragu koncila vzkliknil: »Gospodje, tele psalme nosim vedno s seboj! Kar je v njih, je nekaj tisoč let staro in bo nespremenjeno ostalo tudi po koncu koncila. Vi pa boste po koncilu morali predelati precej ‚molitvenikov‘, ker ne bodo več pravišni.«

Nekristjani morajo postati kristjani. Za to pa je nujno, da postanejo kristjani to, kar sedaj niso, to je, pravi kristjani. Samo tako bomo dosegli duhovno edinost ljudi, slogo src, mir na svetu.

Papini

## Stanovanje iz papirja in toplota po želji

Ljudje so se tisočletja mučili, da so izumili najprimernejši material za tiskanje in pisanje. Najprej so klesali črke in slike v skalo ali jih žgali v opeko in les. Nato so poznali črke, napisane na vosek ali na pergament. Toda preden je prišlo do iznajdbe papirja, so potekla tisočletja.

Ose so pa že deset in deset tisoč let izdelovale papir na najcenejši način iz drevesnih vlaken, včasih iz drevesne skorje. To sposobnost

imajo prav vse vrste os, pa tudi sršeni. Stroj za pridelovanje papirja so njihove močne čeljusti, s katerimi prežvečijo drevesno vlakno in ga pomešajo s slino. Iz te snovi, ki je pravi papir, grade svojo „palačo“.

Papir ima kot gradbeni material posebne lastnosti. To vedo dobro Japonci. V deželi potresov je papirnata stena trda, a labka. Če se poruši, ne pokoplje ljudi pod seboj. Vse to poznajo tudi ose. Njih gnezdo je elastično in toplo.

Papir odlično varuje pred mrazom in vročino. Celó vhod je mogoče zadelati s tenko papirno plastjo. Kar je v satovju prevročo,

tedaj začno delovati moderne hladilne naprave na osnovi izhlapevanja vode. Ventilatorji so krila os. Malo težko bo morda najti vodo, ki naj bi izhlapevala in hladila satovje. Pa tudi to se iznajdljivi osi posreči, da ohrani potrebno vlago in s tem posnema največjo znamenitost moderne hiše, klimatizirano stanovanje.

Od ljudi se osa razlikuje, ker ji še ni prišlo na misel, da bi na ta svoj papir kaj napisala. To ji tudi nikdar ne bo prišlo na misel. Sicer je pa njeno delo ena izmed velikih črk, s katerimi se je podpisal v naravi Stvarnik vsega.

ad

## KRISTUSOVO TELO ALI ČREDA OVAC?

### RESNIČNOST IN PRISPODOBE

*V januarski številki Naše luči smo obravnavali učenje koncila o Cerkev. Cerkev je božja ustanova, zbor verujočih, upajočih in ljubečih — ne pa človeško delo. Je ljudstvo, zbrano v edinosti Očeta in Sina in Svetega Duha. V naslednjem nadaljujemo z učenjem koncila.*

Kakor se že v stari zavezi razodetje božjega kraljestva mnogokrat predstavlja v podobah, tako tudi sedaj notranjo naravo Cerkev spoznamo iz raznih prispodob. Te so vzete bodisi iz pastirskega ali kmečkega življenja, bodisi iz stavbarstva ali tudi iz družine in ženitovanja. Vse so pripravljene že v knjigah prerokov.

### PRISPODOBE ZA CERKEV

*Kakšne ponazoritve uporablja sv. pismo za Cerkev?*

**Cerkev je namreč ovčji hlev**, katerega edina in nujna vrata je Kristus. Je tudi **čreda**, glede katere je sam Bog napovedal, da bo njen pastir. Čeprav njenim ovcam vladajo človeški pastirji, jih vendar neprestano vodi in hrani Kristus sam, dobri pastir in prvak pastirjev, ki je svoje življenje dal za ovce.

**Cerkev je polje ali božja njiva**. Nebeški gospodar je to polje zasadil kot izbran vinograd. Kristus je prava vinska trta, ki daje življenje in rodovitnost mladikam, to je nam, ki po Cerkev v njem ostanemo in ki brez njega ne moremo ničesar storiti.

Še večkrat se Cerkev imenuje **božja stavba**. Gospod sam se je primerjal kamnu, katerega so zidarji zavrgli, ki pa je postal vogelni kamen. Na tem temelju apostoli zidajo Cerkev in od njega Cerkev prejema stalnost in trdnost. Ta stavba ima različna imena: **hiša božja**, saj v njej prebiva **božja družina**, božje bivališče v Duhu, prebivališče Boga med ljudmi, zlasti pa **sveti tempelj**. Vanj se že na zemlji vzdavamo kot živi kamni.

Cerkev se imenuje tudi neomadeževana **nevesta**, katero je Kristus ljubil in sam sebe zanjo dal, da bi jo posvetil. Pridružil si jo je v nerazveljivi zavezi in jo neprestano hrani in neguje. Potem, ko jo je očistil, jo je hotel imeti združeno s seboj, da bi mu bila poslušna in ljubezni in zvestobi. Končno jo je za večno obsul z nebeškimi darovi, da bi mogli razumeti vse spoznanje presegajočo božjo in Kristusovo ljubezen do nas.

### CERKEV JE NA POSEBEN, SKRIVNOSTEN NAČIN KRISTUSOVO TELO

Ko je božji Sin v človeški naravi, katero je združil s seboj, s svojo smrtjo in vstajenjem premagal smrt, je odrešil človeka in ga preoblikoval v novo stvar. **S podelitvijo svojega Duha je svoje brate**, sklicane

*S čim je Kristus napravil Cerkev za svoje telo?*

izmed vseh narodov, **na skrivnosten način napravil kakor za svoje telo.** V tem telesu se razliva Kristusovo življenje v verujoče, ki se **po zakramentih** na skrivnosten, a stvaren način zedinjajo s Kristusom. **S krstom se namreč upodobimo po Kristusu.** S tem svetim obredom se predstavlja in uresničuje združenje s Kristusovo smrtjo in vstajenjem. Pokopani smo bili z njim po krstu v smrt; če pa smo bili z njim zraščeni v podobnosti njegove smrti, bomo tudi v podobnosti njegovega vstajenja. **Pri lomljenju evharističnega kruha smo stvarno deležni Gospodovega telesa in smo dvignjeni v občestvo z njim in med seboj.** Ker je en kruh, smo mi, ki nas je mnogo, eno telo. Vsi smo namreč deležni enega kruha. Tako mi vsi postanemo udje tega telesa, posamezni pa med seboj udje. Zato, če en ud trpi, trpe z njim vsi udje. Če je en ud v časti, se z njim vesele vsi udje.

*Kako postanemo udje tega telesa?*

Glava tega telesa je **Kristus.** On je podoba nevidnega Boga, v njem je bilo vse ustvarjeno. On je pred vsemi in vse ima v njem svoj obstoj. **On je glava telesa, ki je Cerkev.** On je začetek, prvorojenec vstalih od mrtvih, da bi med vsemi zavzema prvo mesto. Z velikostjo svoje moči gospoduje nad tem, kar je v nebesih in kar je na zemlji. Treba je, da se vsi udje upodobijo po njem, dokler se Kristus ne oblikuje v njih. Ko še potujemo na zemlji ter v bridkosti in preganjanju hodimo po njegovih stopinjah, se združujemo z njegovim trpljenjem kakor telo z glavo, da bi bili z njim tudi poveljani.

*Kdo je glava?*

Iz njega se vse telo po členkih in sklepih zlaga in sestavlja in tako napreduje v božjo rast. On v svojem telesu, ki je Cerkev, neprestano razdeljuje darove služb, s katerimi v njegovi moči drug drugemu pomagamo k zveličanju in resnico izvršujemo v ljubezni ter v vsem rastemo k njemu, ki je naša glava.

Da bi se pa v njem neprestano prenavljali, nas je napravil deležne svojega **Duha, ki je prav isti v Glavi in udih in ki celotnemu telesu daje življenje, enoto in gibanje,** tako da so cerkveni pisatelji njegovo nalogo mogli primerjati z nalogo, ki jo izpolnjuje duša v človeškem telesu.

*Kdo daje življenje in gibanje telesu?*

*Ovčji blev, čreda, polje, božja njiva, božja stavba, božja družina, sveti tempelj, nevesta — vse to so podobe za Cerkev. Posebno pa je Cerkev Kristusovo telo.*



## CERKEV JE HKRATI VIDNA DRUŽBA IN NEVIDNO, DUHOVNO OBČESTVO

*Si božje in  
človeške sestavine  
v Cerkev  
nasprotujejo?*

Kristus je svojo sveto Cerkev, skupnost vere, upanja in ljubezni, ustanovil in jo nenehno vzdržuje kot vidno družbo, po kateri na vse razliva resnico in milost. **Toda na zemeljsko Cerkev in z nebeškimi darovi obogateno Cerkev, na družbo, oskrbljeno s cerkvenimi organi, in na skrivnostno Kristusovo telo, na vidno družbo in na duhovno občestvo ne smemo gledati kot na dve nasprotujoči si stvarnosti, ampak oboje sestavlja eno samo sestavljeno stvarnost, ki obstoji iz božje in človeške sestavine.** Zato jo primerjamo skrivnosti učlovečenega Sina božjega. Kakor namreč božji Sin privzeto človeško naravo, ki je z njo neločljivo združena, uporablja kot živ organ odrešenja, na podoben način Kristusov Duh uporablja za rast telesa družbeno organizacijo.

*Kje najdemo  
edino in pravo  
Kristusovo  
Cerkev?*

To je edina Kristusova Cerkev, katero v veroizpovedi priznavamo kot eno, sveto, katoliško in apostolsko. Naš Zveličar jo je po svojem vstajenju izročil Petru, da je njen pastir, in jo njemu ter ostalim apostolom zaupal, da jo razširjajo in vodijo. Za vedno jo je postavil kot steber in temelj resnice. **Ta Cerkev, na tem svetu ustanovljena in urejena kot družba, obstoji v katoliški Cerkvi, katero vodijo Petrov naslednik in škofje, ki so v občestvu z njim.**

*Kakšna je razlika  
med Kristusom  
in zemeljsko  
Cerkvijo?*

**Toda medtem ko je bil Kristus svet, nedolžen, neomadeževan in ni poznal greha, temveč je prišel le v spravo za grehe ljudstva, pa ima Cerkev v svoji sredi grešnike, je hkrati sveta in vedno potrebna očiščevanja** ter nikoli ne preneha s pokoro in prenavljanjem. Krepi pa se v moči vstalega Gospoda, tako da s potrpežljivostjo in ljubeznijo zmaguje nad svojimi notranjimi in prav tako zunanji težavami in bridkostmi. in da na svetu razodeva Njegovo skrivnost, dokler se ne bo na koncu razodela v polni luči.

*Resničnost je eno, prispodobe so drugo. Verujoči v Cerkev niso čreda ovac, Cerkev ni božja njiva ali božja stavba. Ponazoritve le kažejo, kako si naj Cerkev predstavljamo, da lažje spoznamo nje pravi obraz. Kljub temu imajo prispodobe svojo veljavo, brez njih bi težje razumeli resničnost Cerkve. Skupen je vsem primeram poudarek enotnosti, povezanosti in trdnosti, medsebojna pripadnost in ljubezen pod božjim vodstvom.*

*Vse to pa je značilno za Cerkev, ki je na skrivnosten način Jezusovo telo. To je njena prava resničnost. V Cerkev smo vsi med seboj povezani, odvisni drug od drugega, pod vodstvom božjega Duha in božje Glave, Kristusa. To Jezusovo telo je v svojih udih vidna družba, ima svojo zgodovino, je uresničena v katoliški Cerkev, ki jo vodijo Petrovi nasledniki in škofje. Ker je Jezusovo telo na zemlji sestavljeno iz ljudi, ima človeške nepopolnosti in grehe, je istočasno sveto in grešno. Jezus sam je brezgrešen, mi verujoči pa imamo veliko dolžnost, da to Jezusovo telo v sebi vedno znova očiščujemo in posvečujemo.*

*Mi verujoči zato obžalujemo vse, s čimer smo omadeževali Cerkev, da ni tako lepa in čista, kot si jo želi Jezus. Preden bomo dvignili prst in pokazali na napake in grehe drugih vernikov, duhovnikov, škofov in papeža, bomo vedno najprej pometli pred lastnim pragom. Ne bomo negativno kritizirali, valili krivde na druge ude svojega telesa, temveč gledali, da bomo najprej sami zdravi in polno uspešni udje Kristusovega telesa.*

*Malo nas je, pa smo razdeljeni. Malo nas je, pa smo leni. Malo nas je, pa smo plašni. Živimo kakor preutrujene ovce v ogradi župnije, nad nami čuje zvonik bližnje cerkve. Bog nam je zapovedal, naj mu pripeljemo vse ljudi, pa se zadovoljujemo s subimi statistikami krščenih, med katerimi so duše z ognjem bolj redke kot biseri v školjkah v oceanu.*

Papini



## *Pust, pust, krivih ust*

Zadnji dnevi pred pepelnico, ki se končujejo s pustnim torkom, so pustni čas. V pratiki je bil že od nekdaj na pustni torek narisana pust z nenavadno kapo na glavi in s kruguljčki na treh roglih kape. Povesod v Sloveniji začutiš ob pustu posebno željo po sproščenosti in veselju.

### **KDO JE KURENT?**

Pust ima svoj izvor v spremembah v naravi. Naši predniki so opravljali vse polno obredov in običajev na prehodu zime v pomlad. Obredi so se kasneje, ko se je izgubil njih prvotni smisel, spremenili v norčava dejanja brez globljega pomena. Ljudje so se veselili, da je zime, nekake podobe smrti, konec in da spet prihaja v deželo pomlad, znanivka življenja.

Kadar govorimo o pustu, mislimo zlasti na pustne šeme ali maske, na njih obhode in zabave. Škoda je, da so izginile prastare ljudske pustne krinke in postave, ki smo jih imeli v preteklih časih. Le vzhodna Štajerska jih

je ohranila, ostalo deželo, zlasti mesta in trge, so preplavile površne in brezlične pustne maske.

Osrednja postava pustnih dni je Kurent. To je zadnja ostalina demonskih živalskih mask s čarodejno močjo. Oblečen je v težak, narobe obrnjen ovčji kožuh, vso glavo mu pokriva pošastna živalska krinka z rilčastim nosom in dolgim jezikom, okrog pasu ima na verigi navezanih več kravjih zvoncev, v roki pa nosi ježevko, palico, ki je obita z bodičasto ježevo kožo. Včasih nosi na glavi rogove. Kurent je stara slovenska podoba pusta, neugnanega pustnega veselja ter pomladne sile, ki se upira zimi.

### **»IMAAŠ KAJ GOBČEK MASTAN?«**

Seveda se mora pust poznati tudi na mizi: nanjo mora potica, špehovka, ocvirkovka, krofi in flancati. Znano je vprašanje: »Včeraj je pustni dan, imaš kaj gobček mastan?« In pa tista: »Hopsasa, risasa, pustna nedelja, lan' sem bil špeha sit, letos pa zelja.«

Ponekod imajo razen pustnih šem za pusta še druge navade: vlačenje pluga, ko šest ali osem našemljenih fantov vlačijo plug po vasi in seje droben pesek, češ da bo dobro rastlo; dalje vlačenje ploha, to je težke deske, ki jo morajo vlačiti tista dekleta, ki so se v predpustu možila, pa so ostala sama. V navadi je pustni ples, pustni kres in pokopavanje pusta. Pokop je v tem, da iz slame narejenega pusta vržejo v vodo ali pa zažgo.

Zanimiv je pustov pogreb v Kostanjevici: »Na pepelnico zjutraj leži Kurent zunaj na



*Laze ob reki Nadiži  
v Beneški Sloveniji*

mrtvaškem odru. Dva zastavna fanta s čeladno na glavi in puško na rami ga stražita. Vsi 'šemarski' odborniki z novim predsednikom 'Perforcenhavza' in očetom Šelme na čelu, žalna godba z velikim bobnom na samokolnici, 'žalujoči ostali', oficiant v ornatu in z velikimi bukvami v rokah, častna straža s pravimi puškami, nazadnje pa še čudno vozilo, ki naj bi bilo 'lafeta', čeprav topovske cevi še nikoli ni videlo: vse se zvrsti sredi goste množice okoli mrtvega Kurenta, ki se tolst nagačen reži na mrtvaškem odru. Po opravljenih obredih ga nalože na 'lafeto' in ob zvokih žalnih koračnic počasi krenejo skozi mestu.

Pogrebci se hahljajo čudnim litanijam, ki jih iz velikanskih bukev bere čudno našarjeni oficiant. Kdaj pa kdaj pretрга presunljivi jok Kurentove vdove in sorodstva razigranost množice. Sredi mostu nad Krko se sprevod ustavi. Častna salva počí, bencin se ulije na Kurenta in v hipu zaplapola plamen kvišku. Spretné roke vzdignejo in nagnejo nosila in s težkim udarcem klonkne Kurent v vodo. Leni tok Krke ga počasi odnaša. Mrak se spušča nad Krško polje, ko rdeči žar na

vodi daleč doli izginja za vrkami. Množica se počasi razide v gostilne.« (N. Kuret, Praznično leto Slovencev I, str. 77—78).

## STRUNAR ODBRENKAL JE

S pepelnico se začenja postni čas. Duhovnik pri maši v spokornem, vijoličnem oblaku pepeli vernike s pepelom lanskih oljk: »Spomni se, človek, da si prah in da se v prah povrneš!« Tako se verniki vpeljejo v premišljevanje Kristusovega trpljenja in v kasnejše praznovanje velikonočnega veselja.

Včasih so v Sloveniji za post utihnili godci, mesne jedi se nihče niti pritaknil ni, pijančevanja ni bilo in kadivci niso ves post pokadili niti ene pipe tobaka. Post je bil strog, po družinah so ob večerih skupaj brali o Kristusovem trpljenju, verniki so vsak dan hodili k maši, molili so družinski rožni venec, udeleževali se križevega pota, obiskovali Kalvarije in kapelice božjega groba. Čeprav je danes vsega tega manj, vendar spokorni duh med verniki ne bi smel prenehati.

## Od kod strah?

Otrok noče biti sam.  
Hoče imeti očeta in mater.  
Razporočanja rodijo strah.

### Otrok je bil sam

Znanec mi je prišel povedat, da imajo pri sosedovih težave s petletnim dekletcem, ki nikdar noče biti sama. Ko mati hoče oditi, se ji obesi na krilo in kriči kot jesihar. Ponoči se budi in prestrašena vpije, da jo preganjajo vsakovrstne živali in strahovi. Dvakrat je že ponoči zbežala zdoma, ko se je prebudila, in sosedje so jokajoče dekcle pripeljali nazaj. Ko se je namreč zbudila, je videla, da je sama v hiši. Očetu in materi ne verjame, da je ne bosta pustila same, zato se zvečer boji zaspati in v spanju plame pokonci. Mati jo je obsodila: »Postala je pravi tiran v hiši!«

Seveda je znanca zanimalo, kaj mislim. Previdno sem ga vprašal po domačih razmerah v sosedovi hiši, pa mi je namignil, da pravzaprav ni prave harmonije v zakonu in v družini. Mati otroka ni želela. Rodila je sicer že prej drugo dete, ki je pa kmalu

umrlo. Rada ima družčino, vsako popoldne gre v kavarno ali vsaj k sosedam, da malo poklepeta. Otrok je bil sredi kupa igrač sam. Seveda sedaj, ko je dekcle tako prestrašeno, ne more več mati na klepet. Ako ni kaj prav, gre mati v posteljo in noče kuhati, da mora oče vzeti otroka v bližnjo gostilno na hrano. Otrok je bled in droban, a zelo inteligenten. Znancu sem povedal, da otrok nevede teži po ljubezni, ki mu je bila že od začetka zanikana. Ako bi si mati izprašala vest, bi dala otroku ljubezen, po kateri hreneni.

### Mater ne nadomesti nihče

Spet sem znanca opozoril, kaj pomeni pomanjkanje ljubezni v prvih letih življenja. Povedal sem mu, koliko mater je že napravilo življenjsko izkušnjo, ko so prepustile otroka v varstvo drugim ljudem, ki so sicer



zanj lepo poskrbeli, a materine ljubezni mu niso mogli dati. Kako važna je socialna zahteva po družinskih plačah, da bi namreč oče toliko zaslužil, da bi vsa družina primer-no živela brez materine zaposlitve zunaj domače hiše. Mati mora biti ob svojem otroku vsaj do šolskih let.

Mislím, da mi je znanec kar prav dal, saj se je spomnil svojega fantiča, tistega, ki ga teta ni mogla ubraniti pred psom. Povedal pa je tudi, da je bila teta huda, češ, zakaj bi njo obsodili, če je otrok preveč živ, in ni mogla nanj zadosti paziti. Kaj bi s tem govorjenjem o živcih in strahu! Sama je tudi v mladosti doživela mnogo hudega, veliko je trpela, saj ni poznala ne očeta ne matere. Sama si je pomagala v življenje. Nikdar se ni poročila, ker se je bala, da bi se njenim otrokom tako godilo kot njej.

Le ljubezen more zbuditi v človeku globoko zaupanje, ki mu kaže pravo pot do sebe in do sveta. Kot primer vzemimo zaupanje med možem in ženo, ki mora biti tako popolno, kot da bi bila eno v vsem. Iz tega zaupanja zraste ona stalnost, ki je podlaga dobrega zakona in streha nad družino.

### Če ni več ljubezni...

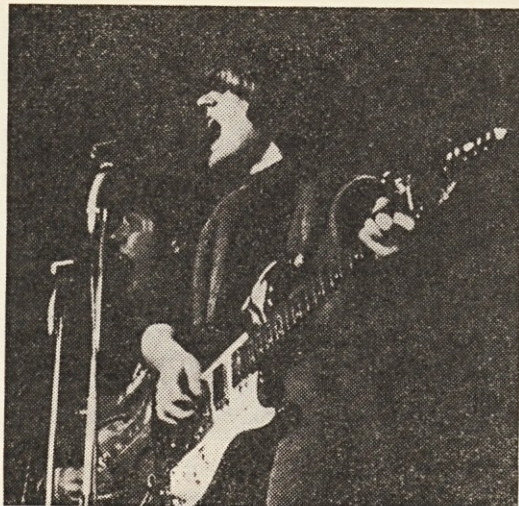
In če ni več ljubezni? Ako se le-ta ohladi, rodi v otroku podzavestni strah, ki ga počasi razjeda. Kriva more biti mati, kriv pa tudi oče. Ako le eden od obeh odneha v ljubezni, nosi odgovornost za otroka. Če pa skupno uvajata otroka v svet, se otrok čuti eno z njima. Ako ni harmonije, potem otrok ne ve, kam se obrniti. Če starši živé skupaj kot v nekaki trgovski družbi, brez ljubezni, bo otrok živel žalostno življenje.

Res je mati prva, ki vpliva na otroka, z njo je začel živeti, v njej je bil spočet. Oče predstavlja dopolnilo materinega sveta. Kako lepi so oni večeri, ko otroci na oknu pričakujejo očeta, da se vrne z dela! Oče pozabi ob otrocih na trud in sitnosti, ki jih je čez dan preživel. Kar koli bi vzeli, tudi za versko življenje otrokovo velja, da daje osebnost očeta in matere otroku osnovo in trdnost, še predno se začne pouk z besedami.

Kar primerjajmo: veselje, moč, življenjska trdnost in svežost na eni strani, na drugi pa duhovna revščina, pomanjkanje notranje moči in praznina povsod. Vse, kar ustvarja osnovne odnose staršev do sveta, vpliva tudi na otroka in ga tako usmerja v svet. Kakor ni dobro, ako se otrok prehitro podvrže zunanjim vplivom sveta, prav tako tudi ni potrebno, da bi zanj ustvarili neki namišljeni svet, iz katerega se bo nekega dne prebudil ter našel, da je v svetu hudo. Ko se prebujá otrokova pamet in spomin, naj bi ga starši uvajali v svet, v katerem bo živel.

Ako mati ne odgovori pravilno, ni v redu. Prav tako velja tudi za očeta, dasi je mati bližja otroku, saj je nanjo bolj navezan. Če mati v mladosti ne izpolni svoje vzgojne naloge, bo otrok, ko bo odrasel, gledal nanjo z nezaupanjem. Otrok je bil nekoč razočaran, zato se boji, da bo spet. Nič ne pomaga, ako mati potoži, da so se ji otroci odtujili, ko so odrastli.

Če je vsaka krepost pravilna takrat, ko je v ravnotežju, kako v polni meri velja to tudi za ljubezen! Mati more vplivati na otroka tako, da zahteva preveč zase in da hoče otroka le zase ohraniti. S tem ona preneha biti most med očetom in otrokom in otrok bo živčno trpel.



## ples, cigarete in svet brez duše

### PISMO STAREJŠEGA ČLOVEKA

Povsod lepo poslikani plakati! Ples, Mladi fantje in dekleta se trumoma usipljejo tja, kjer zaslišijo zvoke glasbe, zbirajo se pod plakati in dogovarjajo: „Kam nocoj?“

„Kam neki? Plesat gremo!“

Fantje v bleščečih se suknjičih udarjajo po žicah električnih kitar. V divjem ritmu se zvi-ja pred mikrofonom dek-le v „mini krilu“ in oponaša po svetu znane kričač-e in kričavke. Par za parom vstaja in se odpravlja na ple-sišče. Twist, frug, watusi, surf, monkey, šejk... To so plesi, ki jih pleše današnja mla-dina.

Pleše? Vsakdo dela vse gibe, ki jih od nje-ga zahteva določen ples: oponaša pranje pe-ri-la, dela se, kot da vozi vespo, ali — kot to zahteva „monkey“ — ples opic, oponaša ple-zanje po drevesih. Pri tem se sploh ne ozira na svojega partnerja, ki v neposredni bližini dela iste gibe...

„...današnji ples je prav to. Nekaj, s či-mer hočemo pokazati, da se ne strinjamo z da-našnjim načinom življenja. Dokazati hočemo, da je mlada generacija prinesla nekaj novega, nekaj njej lastnega. To je kot nekakšen divja-ški ples plodnosti,“ je povedal študent medi-cine.

Osmošolka je poizkušala razložiti današnji ples nekoliko drugače: „Plesavec sploh ni več potreben. On več ne vodi ples, dek-le mu ne sledi. Dekle lahko pleše samo, brez plesavca. To pa je enakopravnost!“

Mnogo mladih na prireditvi sploh ne pleše. Sedijo, zdolgočaseno strmijo v druge obraze in pijejo pivo, kokto ali oranžado. Ko orkester zaigra, se nekoliko sprostijo, tu in tam celo komentirajo ples, z nogo pa nenehno udarjajo ob parket.

### PISMO DRUGEGA STAREJŠEGA ČLOVEKA

Kajenje se je v novejšem času med mladino silno razpaslo. Javno so začeli kaditi celo učenci osnovnih šol, tistih iz srednjih niti ne omenjam — v srednjih šolah pa v WC več-krat smrdi po tobaku kakor v najbolj uma-zanih lokalih. Dijaki si že na hodnikih, vsaj pa pred šolo prižigajo cigarete. Najbolj boleče je, da delajo to tudi mnogi učenci v višjih raz-redih ljudskih šol.

Na taborjenjih se boj proti kajenju sicer poo-struje, a nekateri vodje, ki sami kadijo, mladi-ni popuščajo. Komaj 16—17-letni taborniki, ki jim je vodstvo tabora dovolilo, da smejo kaditi „pred vhodom v taborišče“, so mi od-govorili, ko sem jih opozoril, da se tabornik ogiba slabim navadam, da so „prestari“, da bi se odvadili!

Tako se kajenje čedalje bolj širi med mla-dino, z njim pa pljučni rak, ki si ga mladina že v zgodnjih letih vcepi v dihala.

### PISMO MLADEGA ČLOVEKA

Danes čas ni naklonjen poglobljanju v sa-mega sebe. Čas se spreminja v tiranijo stro-jev. Ni več toplote. To je svet brez duše.

Tudi doma ni toplote, domačnosti. Starejše je obsedla dirka za standardom. Njihova ču-stva so površna. Zapirajo se vase, na varno, čeprav za ceno lastnega duhovnega osiroma-šenja.

Mladina se upira stehmiziranemu načinu živ-ljenja in skuša dokazati svojo existenco: ze-lo dolgi lasje, kriminal, spolni izgredi. Tako pride mladina ven iz čredarstva. A to poče-njajo le tisti ki jim manjka moči in poguma za resen napor proti potapljanju v brezoseb-nost. Nekateri mladi le iščejo človeka kot nasprotje stroju in čredi.

Starejši so izumili stroj, a pozabili na člo-veka. Nočejo razmišljanja o človekovi notra-njosti. Vikend, tv, kino po opravljeni dolž-nosti. In življenje po speljanih tirih. Lagodno živeti v svoji lupini! Kaj bi tvegali!?

Mladina je sita tehničnih dobrin, zato pa tembolj lačna novih človeških vrednot. Le z vrednotami, ki upošteva-jo človeka, je namreč spet mogoče le-tega vrniti v kovinski svet strojev.

Starši se pritožujejo, da jih mladi ne ubo-gajo. Za mladino je važno, kakšni so starši zdaj, ne njihove pretekle zasluge.

USA — Senator Združenih držav Frank Lauše, po rodu Slovenec, je za 25-letnico lista »Svobodna Slovenija«, ki izhaja v Argentini, poslal uredništvu posebno pismo, v katerem mu čestita: »Pred 25 leti ste list ustanovili, da ste z njim okrepili odporost Slovencev proti nacistom in fašistom, ki so okupirali Vašo domovino, izdajali in širili ste ga ter ga vzdržujete v težkih razmerah v emigraciji. Bog daj srečo!« — 1. decembra je izšla jubilejna številka lista na 14 straneh.

59 slovenskih mož in 13 fantov se je odzvalo vabilu na slovenske duhovne vaje, ki so bile v Domu duhovnih vaj v mestu Clevelandu v Združenih državah Amerike. Duhovne vaje je vodil g. Ivan Jan, duhovnik, ki deluje na slovenski župniji v Torontu v Kanadi.

Ob koncu leta je tudi Slovenski športni klub v Clevelandu v Združenih državah pregledal svoje delo in podal poročilo o delovanju. Namen tega kluba je s športnim udejstvom ohraniti slovensko družbo in znanje slovenskega jezika.

KANADA — Kljub slabemu vremenu se je zbralo precej udeležencev na občni zbor Hranilnice in posojilnice slovenskih župnij v kanadskem Torontu. V preteklem letu so izdali okoli 200 posojil v skupni vrednosti pol milijona dolarjev. Hranilnica bo v tem letu 1967 proslavljala desetletnico svojega obstoja.

V Kanadi je ob trčenju dveh avtomobilov umrl naročnik »Naše luči« Anton Jereb, doma iz Lučen na Gorenjskem. Zapušča ženo in dva otroka. Pokopali so ga ob veliki udeležbi rojakov na dan pred božičem.

Harmonikarsko šolo v Torontu vodi po smrti ustanovitelja Kazimira Fojša Ma-

tija Lebar. Zadnjič so harmonikarji nastopili 26. novembra, ko so spremljali nastop folklorne skupine »Nagelj«. Tedaj je nastopilo že okrog 30 mlajših in starejših deklet v narodnih nošah.

Drugi kraji, druge razmere, druge navade. Sredi Kanade, v mestu Winnipegu, so imeli naši otroci slovesnost prvega sv. obhajila šele zadnje nedelje v septembru. K pripravi so otroci prihajali po dvakrat na teden sredi velikih počitnic. Otrokom ni bilo lahko. Slovesčine ne obvladajo dobro, v angle-

zeljnato glavo si je zares za-sluzila.«

V avgustu je umrl v Avstraliji po daljšem bolehanju na bolniški postelji rojak Tomaž Maglica, doma iz Golca. Pred 11 leti je prišel v Avstralijo k sinu.

ARGENTINA — 10 let je v decembru minilo od ustanovitve Baragovega misijonišča v Slovenski vasi v Buenos Airesu v Argentini. Danes je v njem 17 gojencev. V njem je tudi sedež Slovenske misijonske akcije v zamejstvu, ki izdaja vsak mesec misijonski list »Kato-

## Slovinci po svetu

ščini jim pa vsi verski izrazi zvenijo tuje, ker jih nikjer ne slišijo. V javnih šolah tam namreč nimajo nobenega verskega pouka. Po slovesnosti je bilo kosilo za prvoobhajance, za njihove starše in sorodnike kar skupno. Pri kosilu je bilo okoli 130 ljudi.

AVSTRALIJA — V Avstraliji so priredili naši rojaki mladinsko igro »Pavelčkova piščalka« in »Desetega brata«. V tej zadnji igri je nastopila tudi koza. Poročevavec poroča o njej v tamkajšnjem društvenem vestniku: »Čestitam režiserju, da je med avstralskimi kozami izbral tako pametno žival. Imel sem vtis, da je bila inteligentna koza rojena igravka. Tako ji je bilo všeč na odru, da ga je nerada zapustila. Nekajkrat je celo pomеžiknila publiko in nam tako zagotovila, da ve, za kaj gre. Upam, da se ji je društveni odbor primerno od-dolžil. Za nageljčke in rože verjetno ni imela dosti smisla, toda najdebelejšo

liški misijoni«. Misijonišče živi in deluje s pomočjo darov dobrih src med našimi rojaki po svetu.

Slovinci v Argentini so imeli v decembru na desetih krajih zaključke šolskih tečajev, ker se tam pouk z novembrom konča. V več prosvetnih domovih so priredili miklavževanje, božičnice in silvestrovanje. Igrali so igre Kralj Matjaž in Alenčica, Ne kliči vraga in Luč z gora, poslušali pa tudi koncert Marijinih pesmi, predavanje o slovenski odpravi na kontinentalni led, gledali film o lepotah Slovenije in Švice in se udeležili Gregorčičeve proslave ob 60-letnici pesnikove smrti.

Tudi letos bo izšel v Argentini Zbornik Svobodne Slovenije. Vseboval bo v 8 poglavjih spet same tehtne članke iz slovenskega narodnega in izseljenskega življenja. Nekaj prejšnjih zbornikov je še na razpolago pri poverjenikih in v upravi.

Zakaj Cerkev prepoveduje sežiganje mrličev? Ali je bistvena razlika med pokopavanjem in med sežiganjem? — CD

## odgovarjamo

### STVARJENJE V ŠESTIH DNEH

V svetem pismu stoji, da je Bog ustvaril svet v šestih dneh, znanost pa trdi, da se je razvijal skozi tisočletja. Kako je torej s stvarjenjem? — LS

Svetopisemsko poročilo o nastanku sveta je po vsej verjetnosti nastalo v času, ko so se nahajali Izraelci v babilonski sužnosti (587—539 pr. Kr.). Pri poročilu je sodelovalo več ljudi, ki so začutili vso težo izraelskega položaja. Poganstvo se je namreč bohotalo, peščica Izraelcev je bila med njimi kot kapljica v morju. Vse je kazalo, da bo še ta borni preostanek Izraelcev preminil, z njim vred pa vse nacionalne sanje in versko poslanstvo izvoljenega naroda. Iz te zavesti obupnega položaja je nekaj izraelskih mož, morda med njimi kak prerok, pokazalo svojem ljudem na edino upanje, na Boga. Na poganske zmote so odgovorili s tehtno sestavljeno pridigo, polno božjega nauka. Prav ta pridiga je svetopisemsko poročilo o stvarjenju sveta.

Že oblika poročila kaže, da je sestavljeno kot umetna pesem. Ima uvod, konec, za vsakim dnevom pa refren: In bilo je jutro in bil je večer, prvi dan. Spev so razdelili na sedem kitic ali sedem dni, da bi si ga preprosti verniki lažje zapomnili, pa da bi bil obenem dovolj poudarjen šestdnevni delovni teden in enodnevni počitek. Iz vsega je razumljivo, da niso hoteli pisatelji trditi, da bi Bog svet ustvaril v šestih dneh. Vprašanje časa zanje sploh ni bilo važno. Hoteli so poudariti, da je svet od Boga.

Čeprav je oblika poročila preprosta, je pa v vsebina silno čista, brez vseh zmot. Pri nobenem drugem starodavnem narodu ne najdemo tako pravilnega opisa Boga (en sam je, različen od sveta, večen in dober), človeka (krona stvarstva, odvisen le od Boga) in sveta (ustvarjen, dober, narejen za človeka). Pač božja modrost v človeških besedah.

Vse druge netočnosti svetopisemskega poročila izgube svojo netočnost, če upoštevamo povedano. Predstava sveta odgovarja tedanji predstavi sveta.

Nekdaj Cerkev res ni dovoljevala sežiganja mrličev v nobenem primeru. To pa iz zgodovinskih razlogov. Nasprotniki krščanstva so trupla sežigali, hotoč tako javno zasmehovati versko resnico o vstajenju teles. Seveda je tako nasprotovanje prazno. Bog more tudi iz pepela obuditi človeka poslednji dan.

Leta 1963 je izšlo navodilo Cerkev, kjer je sežiganje mrličev izjemoma dovoljeno. Kratka vsebina odloka je: Stara in hvalevredna krščanska navada je, da se pokopavajo trupla v zemljo, kar je tudi simboličnega pomena in sicer v zvezi z besedami sv. Pavla, ki govori o vstajenju mrtvih, da se „seje v minljivosti, vstaja pa v neminljivosti; seje se v nečasti, vstaja v časti... Nespametni, kar ti seješ, ne oživi, če prej ne umrje...“ (1 Kor 15, 42. 36). Danes so se razmere tako spremenile, da sežiganje narekujejo včasih tudi higieni ali gospodarski razlogi. Zato je Cerkev odločila sledeče:

a) Še naprej je treba skrbeti, da se ohrani navada pokopavanja mrličev. Škofje naj skrbijo, da ne bodo verniki dali svojih trupel sežigati, razen če so nujno primorani.

b) Ker pa bodo še nastajale težave in bo treba dajati spreglede, se je zdelo pametnejše, da se nekoliko omilijo predpisi cerkvenega prava, in sicer toliko, da se le tedaj odreče cerkveni pogreb, če si je kdo izbral sežig trupla zaradi zanikanja krščanskih dogem, pripadništva sekta ali iz sovraštva do katoliške vere.

c) Da pa ne bi zaradi tega trpelo pobožno krščansko čutenje in bi bilo na zunaj vidno, da Cerkev ne zagovarja sežiganja mrličev, se pogrebni obred in molitve nikdar ne morejo opraviti na kraju sežiganja in tudi ni dovoljeno, da duhovnik spremlja truplo do krematorija.

### SPRAŠEVANJE PRI SPOVEDI

Pri spovedi stavi včasih spovednik toliko vprašanj in se spušča tako zelo v življenje nekoga, da marsikoga s tem od spovedi odbije. Ali bi ne bilo zadosti, da bi spovednik samo poslušal spovedančeve grehe, pa potem po kratkem nauku dal odvezo? — TH

Ker je spoved postavljena na način sodbe in je spovednik pri njej kot sodnik, mora stanje spovedanca dobro poznati, preden ga odveže od grehov. Dobro poznati stanje spovedanca pomeni, poznati vsaj njegove smrtnne grehe. V primeru, da spovednik upravičeno sklepa, da se spovedanec ni obtožil vseh smrtnih grehov, ima dolžnost staviti potrebna vprašanja. Vsako stikanje po spovedančevi vesti zunaj tega primera pa ni v skladu s spovednikovo službo.

## „NE VERUJEM V DUHOVNIKE!“

Večkrat slišim govoriti slabo o duhovnikih, češ „Poznam duhovnika, ki... bolje, da ne govorim. Sicer pa: Jaz verujem v Boga, v duhovnike pa ne.“ Kaj naj v takem primeru odgovorim? — BR

Na prvi ugovor, „Poznam duhovnika, ki...“ je najboljšje zahtevati od tistega, ki tako govori, ime dotičnega duhovnika, zato da ga naznanite škofu in da škof zadevo uredi. To je edino resno postopanje. Skušnja pa uči, da v mnogih primerih „poznavačci“ takih primerov v resnici ne poznajo takega duhovnika, ampak le ponavljajo izrabljeno frazo. V takem primeru seveda ne smemo molčati.

Drugi ugovor je, da nekdo ne veruje v duhovnika. Kaj hočejo te besede sploh povedati: da ne verjamejo duhovnikom tistega, kar učijo, ali da sploh ne verjamejo, da bi duhovniki živeli tako, kakor učijo, ali da sploh ne verjamejo, da bi bilo duhovništvo božja ustanova? Torej so v tem ugovoru trije različni ugovori. Kako odgovoriti?

Na prvega: Katoliški duhovniki učijo Kristusu nauk. Če njim ne verjamate, ne verjamate Kristusu. To je seveda popolnoma vaša stvar, ne pa stvar duhovnikov.

Na drugega: Res je, tudi med duhovniki ni samo suho zlato. Celó med dvanajstimi apostoli je bil en Judež. Vendar pa po vseh deželah veljajo duhovniki za plemenite, dobre in iskrene ljudi. Redke izjeme nikakor ne vzamejo dobrega imena ogromni večini ostalih.

Na tretjega: Kristus bi lahko uredil pretakanje božje resnice in božjega življenja od Boga do ljudi drugače, brez duhovnikov. A uredil je tako, da so duhovniki sedaj za stik med Bogom in ljudmi potrebni. Zakaj je tako uredil, ne vemo. A da je tako uredil, ne more dvomiti nihče, ki vsaj malo pozna sveto pismo.

## MAŠA NEVREDNEGA DUHOVNIKA

Ali je maša veljavna, če jo opravi nevreden duhovnik? In če bi jo opravil duhovnik, ki sam ne bi verjel v skrivnost mašne daritve? — FT

Maša je veljavna v obeh primerih, da ima le mašnik namen z obredom opraviti tisto, kar je z njim Kristus ustanovil, in da posvetilne besede pravilno izgovori. Maša ima namreč tako kot zakramenti svojo vrednost sama v sebi, to je, naravnost od Kristusa, ki se v njej daruje Očetu za grehe ljudi. To je drugače kot n. pr. pri navadni molitvi, ki pač ni več molitev, če jo izgovarja nekdo, ki ne veruje.

Sicer sta pa vaši vprašanja dosti nenavadni, zlasti drugo, čeprav je možen tudi kak tako zelo nesrečen primer. Seveda ima pa duhovnik, ki bi maševal v smrtnem grehu ali ki bi si drznil maševati celo, ko bi ne imel vere v mašno daritev, pred Bogom težko odgovornost.

## POROKA BREZ SPOVEDI

Ali je cerkvena poroka veljavna, če tista dva, ki se bosta poročila, ne gresta prej k spovedi? — MK

Poroka je veljavna, ker se spoved za veljavnost ne zahteva. Ni pa dopustna, to je, onadva s prejemom zakramenta sv. zakona težko grešita, če ga prejmeta v stanju smrtnega greha. Sv. zakon je eden od tako imenovanih zakramentov živih, to je takih, za katerih prejem se zahteva milost v duši.

Treba je omeniti še nekaj drugega. Po vsakem zakramentu Bog da svojo pomoč za tiste namene, za katere je bil zakrament postavljen. Zakonca se z nedopustnim prejemom sv. zakona odpovevta božji pomoči za na skupno pot, ki ne bo trajala samo nekaj dni, ampak dolga leta, in ki bo s seboj prinesla marsikako težavo, za katero bo treba precej moči. Človek bi rekel, da imata taka novoporočenca zelo malo vere ali pa zelo veliko poguma, da si upata na novo pot mimo Boga.

Res pa je, da taka zakonca dobita božjo pomoč iz zakramenta sv. zakona kasneje, to je takrat, ko se znebita smrtnega greha.

## POGOSTO OBHAJILO

Imam vtis, da hodijo nekateri ljudje k obhajilu, kakor bi hodili ne vem kam. Sama bi rada šla večkrat, pa se brez spovedi ne upam prav, da bi pa vsak teden hodila k spovedi, se mi spet ne zdi. — ČG

Da nekateri ljudje hodijo k obhajilu kar tako iz navade, ni prav. S svetim je treba sveto ravnati. K obhajilu bi naj šli vedno iz pravega namena: ker se zavedamo, da Kristusa potrebujemo, ker je Kristusova želja taka, ker se čutimo po obhajilu močnejše... Prav je tak namen pred obhajilom obuditi. Vedno je namreč nevarnost, da nam stvari, ki se ponavljajo, postajajo vsakdanje in, čim bolj pogosto se ponavljajo, bolj vsakdanje.

Da nekateri ljudje ne hodijo pogosto k obhajilu iz napačnih razlogov, pa spet ni prav. Kristus je obhajilo prav zato postavil, da bi bil naša dušna hrana. In kakor se telesno hranimo pogosto, tako bi se morali tudi duhovno. Idealno bi bilo, da bi se nikdar ne udeležili maše, ko bi obenem ne pristopili tudi k obhajilu. Maša je namreč daritvena pojedina. Pri zadnji večerji so se vsi obhajali, v prvih časih krščanstva tudi. Polna udeležba pri maši je le tedaj, če gremo tudi k obhajilu.

Seveda ni treba zato vsak dan k spovedi. Človek mora biti brez smrtnega greha, to drži. Nad ostalimi grehi pa zmoli kesanje pred obhajilom oziroma ga skupno z vsemi zmoli pri pristopnih molitvah. Sicer je pa obhajilo zdravilo, ne nagrada. Prav je, da greste kljub temu, da nimate smrtnih grehov, k spovedi mesečno, umes pa k obhajilu prav pri vsaki maši, ki se je udeležite.

# Mladika

## SLOVENSKA VLADA ODPSTOPILA

V Ljubljani so 7. decembra objavili presenetljivo vest, da je odstopila slovenska vlada... Smoletova vlada je odstopila zaradi bolesternega vprašanja, ki ga tvori socialno skrbstvo... V okviru gospodarske reforme je nujno treba javno potrošnjo zmanjšati ter je vlada predlagala zmanjšanje prispevka za bolezensko zavarovanje od 7 odst. na 6 odst. (narodnega dohodka, op. pr.). Socialno-zdravstveni zbor republiške skupščine je predlog zavrnil... Toda inflacijsko finansiranje gospodarskega in družbenega razvoja v Jugoslaviji je po vojni uničila dinar in poleg tega ima Jugoslavija v tujini težko plačljive dolgove za več kot milijardo dolarjev.

Drugi vzrok težav zaradi pomanjkanja sredstev je birokracija. Ljubljansko „Delo“ (1. avgust 1965) je poročalo, kako so na primer v Ljubljani v nekem zdravstvenem zavodu leta 1964 potrošili 7 milijonov dinarjev za zdravila in obveze, 5 milijonov dinarjev pa za formularje in pisarniški material. V neki drugi zavod je prišlo 54 odst. zavarovancev po razna potrdila in samo 46 odst. na zdravljenje.

Tretji krivec je Beograd, ker je federacija zdaj dolžna Republiki Sloveniji okrog 70 milijard dinarjev v zvezi s socialnim skrbstvom za invalide in bivše borce. Slovenija je tožila federacijo pred ustavnim sodiščem ter je pravdo dobila. Vendar mora zdaj zvezna skupščina odobriti nov zakon ter ni mogoče prerokovati, kdaj bo procedura končana. (Trst, 1966, str. 191).

POLMENA  
NEODVINE  
**KLIC TRIGLAVA**  
LONDON, 3. SEPTEMBER 1966 LETO XIX. ŠTEV. 338

## STRAH IMA VELIKE OČI

Mihajlo Mihajlov je šel okoli 10. novembra v Sremsko Mitrovico odsedet enoletno zapornikazen, potem ko je Vrhovno sodišče Hrvatske odbilo njegov priziv. Tito je iz Bosne dober teden pozneje napadel partijski Central-

ni komite, da premalo pazi na ideološke odklone v kulturi, in dva dni pozneje — 21. novembra so oblasti aretirale celotni uredniški odbor „Slobodnog glasa“, čeprav ta niti še izšel ni.

Tako je režim pred svetom ponovno izpričal, da se po dvajsetih letih oblasti še vedno boji svobodne kritike, pa četudi ta ne bi prestopila socialističnega politično-družbenega okvira.

To spet in spet kaže, da se režim naslanja na silo, da bi se obdržal na oblasti. Kaže, da režim sam spet krši ustavo in zakone, ki jih je sam sprejel, in da so vse te svečane listine cunjne. Spričo tega ni mogoče, da bi reforme in reorganizacije dosegle tisti cilj, proti kateremu da so bile usmerjene: za večjo zakonitost, večjo enakopravnost in večje spoštovanje državljanov.

Slovenski politiki v svobodnem svetu so za 29. oktober dobro zapisali: „Politični jetniki so škoda, sramota in znamenje zaostalosti, če ne še globljih in odvratnejših notranjih boleznih državne skupnosti. Ukinite to sramoto tisti, ki upravljate, prenehajte s političnimi procesi in preganjanjem, ki dokazuje le, da se bojite iskrene svobodne besede, demokratične tekme in svobodne družbe. V teh pa je rešitev.“ (London, december 1966, str. 6).

## SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

### SLOVENSKA MEDKONTINENTALNA BANKA?

Niti slovenske obrobne dežele niti Slovenija v svetu si nimajo mnogo obetati od mednarodnih pogodb in, če ne drugje, vsaj v tem primeru moramo iskati rešitve v sebi.

Vzemimo primer: Slovenska Koroška je gospodarsko šibka, kar pomeni poleg drugega tudi, da ne more dati zaposlitve lastni inteligenci, katero z žrtvami šola — za tujino.

Primorska izgublja meter za metrom slovenske zemlje, na kateri ustanavljajo tujci s prinenenim kapitalom dobičkanosna podjetja.

Slovinci v svetu ustvarjajo in zbirajo kapital, ki ga nalagajo nekateri v banke, drugi pa v lastna podjetja. Vendar konkurenca in napredek jih večkrat obvežeta, da žrtvujejo gospodarsko samostojnost potrebam večjega kapitala. S tem vodení edina resna podlaga, ki bi



mogla dati Sloveniji v svetu trajnega poleta. Kulturna in politična sila stojita tudi tu na prozaičnih nogah gospodarske trdnosti.

Zdi se, da bolehajo vsi trije deli Slovenije, ki niso vključeni v osrednjo Republiko, na isti šibki točki in da imajo njihovi problemi neki skupni imenovalec. Ustvaritev medcelinskega denarnega zavoda — Slovenske medkontinentalne banke — ki bi bila zmožna spočetka v malem potem pa v vedno večjem obsegu nalagati slovenski kapital tja, kjer bi bil i rentabilen i rojakom koristen, utegne biti korak v pravo smer, če hočemo utrditi najbolj ogrožene dele našega narodnega telesa...

Vse romantično opevanje rodne grude je le površno tolaženje vesti, če ne pričnemo brez predsodkov in z vso domišljijo postavljati našemu narodnemu gibanju po svetu solidnih gospodarskih temeljev. Potem pa bomo upravičeno zahtevali od vodnikov, naj končajo z improvizacijo in naj v dogovoru s strokovnjaki najdejo dobi in razmeram primerno pot do Zedinjene Slovenije. (Buenos Aires, 21. decembra 1966, str. 4).

### PODOBA SLOVENIJE

Točne slike o življenju v Sloveniji ni mogoče dobiti, ker je pravzaprav tudi doma nimajo. Tudi domačim oblastem povzročajo presenečenja razni problemi in z grenkobo večkrat priznajo, da, recimo, svoje mladine ne poznajo...

Zakaj so v Sloveniji semenišča tako polna? Star duhovnik mi je rekel: „Mladina išče poti iz praznote in žrtev je za normalne mlade ljudi vabljliva. Duhovniški poklic je danes zgled junaštva in to mladino vleče.“ Mlad navdušen redovnik je trdil v ožji družbi: „Kdor danes stopi na pot duhovništva, ve, da more pričakovati samo polena in kamenje pod nogami. A nič za to! Težave ne plašijo, če koristimo ljudem in jim stojimo ob strani vsak trenutek.“...

Osebnostno bi se strinjala z mnenjem resnih ljudi (v Gorici in Trstu, op. ur.), ki dobro poznajo razmere in ki trdijo, da dialog z domom še ni mogoč. Čeprav nas imajo za ostre konservativce, sem prepričana, da je pravilno v tem postopati z vso resno in pošteno odkritosrčnostjo. Zato ne takoj in kjerkoli in s komerkoli. V bistvu je dialog mogoč le, kadar obe strani odkrito spregovorita, se med seboj spoštujeta, spoznata svoje napake in se jih skestata. (Buenos Aires, 21. decembra 1966, str. 2).

## most

### KAJ BO SLEDILO?

Ranković ni prostovoljno zapustil svoje pozicije, ampak je bil prisiljen iti. To pomeni, da obstaja v Jugoslaviji danes tako močan pritisk zdravih, po resnični demokraciji težečih sil, kakor ni obstajal doslej še nikoli v dobrih dveh desetletjih povojne Jugoslavije...

Druga stvar, ki jo je treba upoštevati pri presoji možnosti in verjetnosti pri nadaljnjem razvoju v Jugoslaviji, pa je ravno moč tistih sil, ki skušajo napredovanju k demokratizaciji jugoslovanskega življenja, pa naj bo še tako relativna, zastaviti korak. Kdo so te sile? Poleg dejanskih „konservativcev“ in „reakcionarjev“ v partiji... gre za velikansko gmoto pasivnih in v vsakem pogledu nezavednih ljudi, ... katerih edina skrb je, da si ohranijo sedanje relativno dobre birokratske položaje, do katerih so se prikopali, in se zato bojijo ne le vsake reforme, ... ampak sploh vsake spremembe... Med njo so nešteti bivši in še nedavni prisluškovavci in ovaduhi... Druga gmota, ki je po svojem bistvu nasprotna reformam, je visoka zvezna birokracija... Za to plast bi pomenila vsaka resnična reforma in decentralizacija pravo katastrofo, ker je bolesto navezana na „zvezna“ korita, razne zvezne sklade, blagajne, ministrstva, centrale itd., itd. Iz te plasti je bil tudi vodilni kader UDBe... Tretjo skupino nasprotnikov režima predstavljajo bivši stalinistični dogmatiki, komunistični funkcionarji, ki so bili vzgojeni v stalinistični šoli... Ti ljudje so zvarili vse dosedanje jugoslovanske ustave... Država kot taka je tem stalinističnim dogmatikom še vedno glavni idol, mnogo bolj kot socializem sam po sebi...

To so tiste tri glavne sile, ki se upirajo reformam in ki... kljub Rankovićevemu padcu vztrajajo naprej na svojih pozicijah... Zato lahko pričakujemo, da z odstranitvijo Rankovića določeni razvojni proces v Jugoslaviji ni končan, ampak da se šele začneja... Sedaj bomo videli, če bodo znale svobodoljubnejše sile novi položaj izkoristiti in če bodo prešle v odločno ofenzivo in izbojevale končno zmago tistemu, kar je najbolj pametno... ter že davno zrelo za uresničitev. (Trst 1966, št. 11, str. 119—122).

Napovedovavec v radiu: „Preden napovemo jutrišnje vreme, bi radi popravili napoved za danes in se opravičili za napoved za včeraj.“

Oče sinu: „Jurček, tu imaš seznam besed, ki jih ne smeš nikoli izgovoriti. Nauči se jih na pamet, potem pa pazi!“

Sosed sosedu: „Meni je pa bolj všeč Krajevica. Moja žena prebije tam vsako leto dva meseca na počitnicah.“

Gospa advokatu: „Pomislite, moj mož me stalno pretepa. Shušala sem že sedem kil.“

Advokat: „Temu je treba narediti konec. Takoj bom zahteval ločitev.“

Gospa: „Počakajte toliko, da shušam še tri kile.“

Mož ženi po pojedini: „Neverjetno, nikdar ne bi mislil, da te pet whiskeyjev lahko tako spremeni.“

Žena: „Saj sem popila samo enega.“

Mož: „Seveda, seveda. Pet sem jih popil jaz.“

Turist: „Ali se je pri vas rodil kak velik mož?“

Kmet: „Ne, pri nas se rodijo samo majhni otroci.“

„Ti, kaj pa pomeni nichts v slovenščini?“

„Nič.“

„Pa praviš, da znaš nemško. Nekaj že mora pomeniti, če je tule napisano.“

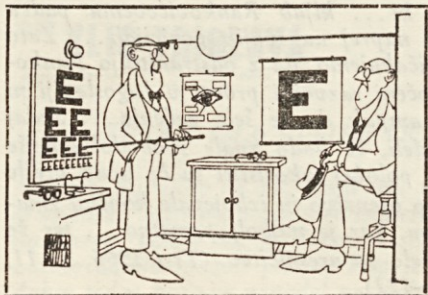
„Si se že poročil ali pa si še sam krpaš nogavice?“

„Oboje.“

Vnuk si s starim očetom admiralom ogleduje ladje v pristanišču.

„Kako so lepe, dedek! Ali mi daš eno?“

„Ne morem, imajo vse preštete.“



Bogatega Američana počakajo na samem roparji in mu poberejo vse. Že hočejo oditi, ko jih Američan prosi, naj mu vsaj nekaj od vsega, kar je imel, pustijo.

„Naj bo,“ reče poglavar roparjev, ko gleda golega oropanca. „John, vrni mu žvečilni gumi!“

## Za dobro voljo

Mož: „Pomisli, rekel mi je osel, meni, ki imam sedemdeset let.“

Žena: „Pusti ga, saj ne ve, kaj govori. Kje je pa že kak osel dočakal sedemdeset let?“

„Katera žival je najbolj koristna?“

„Piščanec.“

„Tako? Zakaj?“

„Ker ga lahko jemo pred njegovim rojstvom in po njegovi smrti.“

Kupec: „Pa je ta obleka res vsa iz čiste volne?“

Prodajavec: „No, vsa, vsa ne. Gumbi so iz kosti.“

„Pes se mi je izgubil. Ne vem, kaj bi dal, da bi ga našel.“

„Daj oglas v časopis.“

„Saj ne zna brati.“

Nekdo gleda tekmovalce v areni in vpraša soseda: „Poslušajte, zakaj pa ti tečejo?“

„Prvi bo dobil nagrado.“

„Zakaj pa potem drugi tečejo?“

Agent: „Kako visoko si boste hišo zavarovali?“

Stranka: „Mislim, da bo najbolje čisto do vrha strehe.“

„Spominjam se strašnega potresa na Japon-skem,“ pripoveduje nekdo v gostilni. „Ženske so vpile, otroci jokali, posoda in steklenina je letela po zraku...“

„Presneto!“ skoči nekdo od družbe pokonci. „Ob desetih bi moral biti doma...“

„Nobenega dvoma ni,“ je rekel nekoč Bernard Shaw. „Ženske so bolj pametne kot moški. Ali ste že kdaj slišali, da bi se kaka ženska poročila z neumnim moškim samo zato, ker je imel lepe noge?“

Trije Škoti so bili v cerkvi. Mežnar je začel pobirati miloščino. Na vsak način so hoteli iz cerkve, pa niso vedeli, kako bi jo popihali, ne da bi s tem preočito pokazali, zakaj so odšli.

Pa so našli rešitev. Eden je padel v nezavest, druga dva sta ga pa nesla ven.

„Marjan, kaj pa vališ kanglo za smeti po prahu?“

„Janeza zabavam.“

„Tako? Kje pa je Janez?“

„V kangli.“

Blaž starejši sestri: „Kako je bilo na izletu?“

Sestra: „Tako je veter vil, da ti ne morem povedati.“

Blaž: „Zakaj mi ne moreš povedati? Saj nisem več tako majhen.“

„Si popravil zvonec pri sosedu?“

„Nisem. Trikrat sem zvonil, pa mi ni prišel nihče odpret.“

Žena je dala možu za god dve kravati. Brž je vzel prvo in si jo začel zavezovati.

„A tako,“ se je vtaknila vmes žena, „druga ti ni všeč!“

Neki gospod je vselej, kadar je bil zdoma, prej obesil na vrata listek s pojasnilom, keje je. Ko je šel nekega dne na pogreb, je na vratih pustil list z besedami: „Sem na pokopališču.“

Ko se je vrnil, je bral pripisano: „Naj ti bo zemljica lahka!“

Nekdo si ogleduje v muzeju mumijo. „Koliko je pa stara?“ vpraša uslužbenca.

„5007 let,“ odgovori ta.

„Tako? Kako pa, da tako natančno veste?“

„Jaz sem v službi sedem let. Ko sem sem prišel, je bila stara 5000 let.“

Gospa v trgovini za igrače: „Za Miklavža bi rada kupila kako igračo. Moj sinček je star šest let, mož pa štirideset.“

„Ali mi posodiš deset tisoč dinarjev?“

„Imam samo tri dinarje?“

„Ali mi posodiš tiste?“

„Kaj pa stojiš na balkonu v tem mrazu? Ti ni nič mraz?“

„Seveda mi je. A moja žena sedaj poje.“

„In potem?“

„Ne bi rad, da bi kdo mislil, da jo pretepam.“

Oče štirinajstletnemu sinu: „Le to te prosim, ne navadi se kaditi!“

Sin: „Kar brez skrbi! Pred dvema letoma sem se že odvadil.“

Družinski oče drugemu: „Za kam boš pa letos plačal počitnice?“

Fantek se na cesti zaleti v gospoda. „Kam se ti pa tako mudi?“ ga ta vpraša.

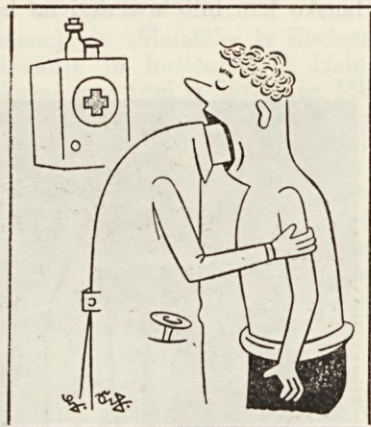
„Domov, da me bo mama nabila.“

„Kako — se ti tako mudi za batine?“

„Seveda, če pridem prepozno, bo že oče doma. Potem mi jih bo on naložil.“

Dijak: „Mislim, da nisem zaslužil enojke.“

Profesor: „Tudi jaz mislim, da ne, a manj ti ne morem dati.“



Znanka znanki po telefonu: „Čudovito! Slavka bo prispevala salamo, Tončka francosko solato, Tatjana piškote, Sonja potico, jaz pa svojega moža, da bo pomival posodo.“

## Anglija

**Krst.** V nedeljo, 4. decembra, so krstili v cerkvi sv. Edmunda, Edmonton, London, Alenko Bolčina. — Čestitamo staršem in botrom, mala pa naj raste v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh!

**Blagoslov domov.** Perkovi (Ludvik) so dali blagosloviti svoj novi dom v Cheshunt-u, Herts.

**Triumf slovenske pesmi.** Tako bi lahko imenovali koncert, ki ga je priredil naš pevski zbor v Lancashire, pri katerem pojejo Slovenci iz Rochdale in Haslingdena blizu Manchestera. Koncert je bil pod vodstvom prof. Iliča in v zvezi s prireditvijo, ki jo je po tukajšnji navadi pripravila krajevna župnija sv. Veronike v Helmsore v korist novi cerkveni dvorani, ki pa še ni povsem izdelana. Zato je bil koncert še v bližnji dvorani. Ta je bila natrana s hvaležnimi poslušavci, ki so nagradili pevce s krepkim ploskanjem. Spored je obsegal umetne in narodne pesmi v slovenščini ter zaključno božično pesem, pri kateri so se vrstile kitice v slovenščini in angleščini. Vse pesmi so bile dobro podane. Zanimanje sta zbudili tudi dve narodni noši. Dodati moramo poročilu le še to, da je na željo krajevnega župnika že lansko leto bilo v cerkvi na božič tudi slo-

vensko božično petje. Pevcem moremo ob lepi prireditvi le čestitati. Ponovno so nam pokazali lepoto naše pesmi.

**Bedford.** Malo prazno je izgledalo prejšnji mesec, ker v »Luči« ni bilo našega poročila, zato bomo pa to nadomestili danes. Bili smo namreč sredi naših prireditev, ko bi to poročilo morali odposlati, pa smo se odločili, da je boljše o vseh prireditvah poročati naenkrat, saj so vse med seboj v zvezi.

Začnimo s 3. decembrom, ko se nas je v St. Martin's Hall zbralo nad 150 k prvi dramatski prireditvi naših otrok. Bilo je mnogo težav, a so jih premagali, da so uprizorili »Siroto Jerico«. Igra sama zahteva nad 30 igravcev, mi pa jih niti polovico nismo imeli, pa smo kljub temu uspeli. V igri sami je bilo treba precej sprememb, vendar pa je glavna vsebina ostala nespremenjena. Vsak igravec se je po svoje potrudil in vsi skupaj kot celota so dosegli res lep uspeh. Tudi precej gostov smo imeli na tej prireditvi. Imeli smo predstavnike 3 cerkva (katoličane, pravoslavne in anglikance), poleg tega pa se je naše predstave udeležil tudi princ Andrej Karadžordžević s svojo družino. Po igri sami smo imeli miklavževanje in nato družabni večer.

Dober teden pozneje, v nedeljo, 11. decembra, smo s »Siroto Jerico« gostovali v Londonu. Naš namen je bil, da s to prireditvijo



Z miklavževanja v Londonu: naš župnik je bil pravkar obdaran.

počastimo našega izseljenskega župnika, ki je pred kratkim postal monsignor. V Londonu smo se zbrali kot celotna slovenska župnija v Angliji in dvorana poleg cerkve Sv. Ane blizu »Našega doma« je bila kar napolnjena. Po igri je bil prihod Miklavža, ki je msgr. Kunstlju izročil naše darilo. Zopet lahko rečem, da smo dosegli svoj namen, čeprav učinek igre ni bil tolik kakor v Bedfordu, to pa zaradi zasilnega odra in pomanjkljivosti in razsvetljavi. V dveh urah, ki smo jih imeli na razpolago za pripravo odra, nismo mogli več narediti. Vsi pa so seveda to tudi razumeli.

Nadaljnji dogodek, ki ga moram omeniti, je bil v nedeljo, 18. decembra. Tukajšnji bedfordski župnik kanonik Hulme se vsa zadnja leta zelo trudi za zedinjenje in na njegovo pobudo se zadnja nedeljo pred božičem zberejo na trgu vse veroizpovedi in skupno pojejo božične pesmi. Pod božično drevo na trgu postavijo žive jaslice in zadnji božič so na njegovo željo to naredili slovenski otroci. Tako smo po vsem tem srečno pričakali zadnji dan leta. Ker smo vse leto bili precej aktivni, tudi nismo hoteli opustiti naše lepe slovenske navade, da s silvestrovanjem pričakamo Novo leto. Ker so bili v Bedfordu samem ta dan vsi prostori zasedeni, smo poiskali dvorano v Woottonu, blizu Bedforda. Mogoče je bilo to še bolj pomembno, kajti ta dvorana stoji sredi večje vasi in smo se tako še bolj lahko zživeli. Bilo je vsega na razpolago, jedrač in pijače, in smo tako prav v vselem razpoloženju pričakali novo leto.

Na Novega leta dan so pa v župnijski cerkvi Sv. Jožefa peli božične pesmi. Slovenci smo zapeli: »Glej, zvezdice božje«. Poleg Slovencev so zapeli še Ukrajinci, ostalih sedem zborov je bilo pa angleških. V isti cerkvi je bil nad jaslicami napis v petih jezikih in prav v sredini je bilo napisano: »Blagoslovljen božič«.

Ker sem malo prej omenil slovenske navade, nekateri menijo, da ne bi bilo lepo opustiti naših pustnih navad. Kaj bo iz tega, boste pa izvedeli v naslednji številki. — Rr.

## Avstrija

### PREDARLSKO

**Zbrali se bomo.** V prihodnjih mesecih se bomo zbrali k službi božji v naslednjih krajih: Bregenz (v kapucinski cerkvi ob pol enajsti uri dopoldne) 19. febr., 19. marca in 23. aprila; Bludenz (v spodnji cerkvi cerkve sv. Križa) iste dni kot v Bregenzu, le ob petih

popoldne. Vsi rojaki so povabljeni z željo, da omenite to še drugim, ki bi tega ne brali.

### TIROLSKA

**Razpored naše službe božje.** Za slovenske in in hrvatske vernike je posebna božja služba v naslednjih krajih: Innsbruck, St. Johannes-Kirche am Innrain (vsako nedeljo ob 11. uri); Steinach, župnijska cerkev (vsako prvo nedeljo v mesecu ob 5. uri popoldne); Schönberg, župnijska cerkev (vsako drugo nedeljo ob 5. uri popoldne); Matrei na Brennerju (vsako tretjo nedeljo ob 5. uri popoldne); Rum pri Innsbrucku (vsako četrto nedeljo ob 5. uri pop.); Zirl (vsako 3. nedeljo v mesecu ob 5. uri popoldne); Telfs (vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10.30); Absam (vsako 3. nedeljo ob 5. uri pop.). Rojaki, pridite in obvestite še druge znane!

## Belgija

### LIEGE-LIMBURG

Nismo še poročali, da nas je preteklega oktobra obiskal dr. Pavel Robič, slovenski zastopnik pri Visokem svetu za izseljence v Vatikanu. Maševal in pridigal je v Water-scheju in Eisdeni. Toplo se mu zahvaljujemo za prijaznost.

Slovenci iz Genka so miklavževali 10. decembra 1966. Prišlo je izredno lepo število otrok in vsi so bili obdarjeni. Nekateri so se naučili tudi lepe deklamacije. Ta večer so pripravili člani »Slovenske skupnosti« in ga. Marija Cesar. Iskrena hvala!

Teden dni kasneje je »Slomšek« iz Eisdena imel miklavževanje in božičnico. G. Heini Virant je pokazal svoj film iz Slovenije. Miklavž je obdaril staro in mlado. Mešani zbor je zapel niz božičnih pesmi. Posebnost tega večera pa je bil nastop ukrajinskega mešana zbor, ki ga sestavljajo pevci iz Eisdena, Genka in Liège-a. Zapel nam je več narodnih in božičnih pesmi. Vsi so bili v narodni noši. Njihov nastop je na vse napravil globok vtik. Ukrajinci nam kažejo pot, ki jo bomo v prihodnje morali hoditi tudi mi.

Za božič nam je maševal in pridigal dr. Franček Šegula iz Rima. Na Silvestrovo pa je v Eisdeni pokazal barvasti film iz življenja škofa Antona Martina Slomška, za katerega je v teku postopek za proglašenje k blaženim. Dr. Šegula ima od slovenskih škofov zaupano nalogo pospeševati ta postopek. Naši bolniki: Ga. Ledinek iz Eisdena je bila za božične praznike zelo bolna.

Naši pokojni: V Waterscheju je v Gospodu zaspala Novakova mama, ga. Terezija. Njen mož se je že pred vojsko smrtno ponesrečil v rudniku in ji zapustil 7 nedoraslih otrok. Veliko je pretrpela z njimi med vojno, ko je v tem kraju vladala prava lakota. Pred leti ji je nenadoma umrla najmlajša hčerka Rezi. Vse skrbi in trpljenje je pokojnica prenašala s tiho vdanostjo. Vedno smo jo videli pri slovenski službi božji, kjer je dolga leta bila zvesta članica pevskega zbora. Pogreb je pokazal, kako so rojaki spoštovali to tiho mater. Naj dragi Bog tisočero nagradi njeno materinsko ljubezen! Sinovom, hčeram in ostalim sorodnikom izrekamo krščansko sožalje.

V Dilsenu nas je nepričakovano zapustil g. Anton Hosner, rojen 3. maja 1905 v Soči. Kmalu po prvi svetovni vojni je šel v svet. Delal je v Eisdenu in Winterslagu. Ko je bil upokojen, se je s svojo soprogo, go. Ano, naselil v Dilsenu v lastni hiši z velikim vrtom. Rudniško delo je zamenjal z vrtarstvom. Tako skrbno je obdelal svojo zemljo, da so se mu vsi čudili. Pa tudi bral je veliko. V njegovo hišo je prihajal »Katoliški glas«, »Naša luč« in mohorjeve knjige. Po značaju je bil prava dobričina. Izseljenski duhovnik je pri njem često iskal počitka in okrepcila. Na njegovi zadnji poti so tudi domačini pokazali, kako so ga spoštovali. Naj počiva v miru! Užalosteni vdovi ge. Ani in ostalim sorodnikom izrekamo krščansko sožalje.

### CHARLEROI-MONS-BRUSELJ

Tokrat od nas ni posebnih novic. Le to je omembe vredno, da smo imeli »slovensko sil-

vestrovanje« v Ecoles des Soeurs v Charleroi-Nord, na katero so bili povabljeni vsi pevci in pevke, igravci in sotrudniki »prireditve 1966«. Lepo je uspelo in bi še boljše, če bi se odzvali vsi, ki so bili povabljeni.

Kako smo v resnici praznovali božične praznike, so rojaki tod okoli že brali v prilogi Naše luči v »Med nami« št. 25. Še kar zadovoljivo število ljudi je prišlo k božični službi božji v Charleroi, kjer je cerkveni pevski zbor zelo lepo zapel, posebno ono prelepo »Sveta noč, blažena noč«...

Rojaki našega področja! Radi berite priložo »Med nami«, ki vas obvešča o raznih slovenskih službah božjih v vaši okolici in o drugih zadevah krajevnega značaja.

## Francija

### PAS-DE-CALAIS

Novo leto 1967 je tudi v naše kraje prineslo mrzle, pa sončne dneve. Zadnje dni starega leta se je seveda še marsikaj zgodilo pri nas. Na sveti večer sta si obljubila v Bruay-en-Artois zvestobo v zakonski zvezi Stanislav Wolny in Ljudmila Kelc. — Dne 4. januarja sta prav tam sklenila zakrament sv. zakona Konrad Sovre in Ivanka Potisek. Obema paroma želimo veliko sreče in blagoslova.

23. decembra smo obhajali prvo obletnico smrti Ivana Novaka, ki je bil pred letom dni prav na sveti večer 1. 1965 pokopan na pokopališču v Château-Arrou, Basses-Alpes. Rojen v Jelovem pri Radečah pred 45. leti je že pred 42 leti prišel s starši v Francijo. Za



Volkova Teja se je poročila v Nici. Bog ji daj vse dobro v življenju!

njim žalujejo starši, žena in dva otroka: sin in hči. — 27. novembra je v 69. letu starosti v Bauvin (Nord) nenadoma zapustil svojo družino Jožef Leskovšek. Zivel je nekoliko odmaknjen od naše skupnosti, vendar je bil do konca zvest naročnik »Naše luči«. — 16. decembra nas je vse pretresla tragična smrt



*Pokojni Ivan Novak*

Stanka Zorka, ki je podlegel težki poškodbii v rudniku in preminil v bolnišnici v Lille. Zelo velika udeležba pri pogrebu na dan 20. decembra je pokazala, kako priljubljen je bil. Bil je dober jamski preddelavec, a še boljši soprog in oče 4 osirotelim otrokom. — 19. decembra je zapel navček Ivanu Bercetu, ki je po daljši zahrbtni boleznii dobro pripravljen zatisnil svoje trudne oči, saj je bil po značaju zelo aktiven in dober oče, ki so ga prav v težki boleznii tako lepo oskrbovali. Pokopan je bil v Wengles dne 21. decembra. — Na Silvestrovo smo spremljali k večnemu počitku Johano Kraner, ki je preminila v bolnišnici v Lensu in je bila najstarejša rojakinja v Severni Franciji, saj je odšla v večnost po 88 letih svojega zemskega življenja. Pokojnica je bila velika Marijina častilka. Leto za letom je rada romala v Lurd in tudi na druge Marijine božje poti. Tudi vsakdanji molitvi rožnega venca in zakramentalnemu življenju je ostala vse dni zvesta. Zapušča moža in hčerko. — Naj vsi ti naši umrli rojaki počivajo v Gospodovem miru. Svojcem in sorodnikom izražamo iskreno sožalje.

## PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6<sup>e</sup>, metro: Sèvres-Babylone. Slovenska pisarna — 7, rue Gutenberg (pritličje, levo), Paris 15<sup>e</sup>, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93 — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

P. Vladimir Klemenčič se je po dveletnem bivanju in delu med nami na željo svojih predstojnikov vrnil v domovino. Vse lepo pozdravlja, mi pa se mu zahvaljujemo za delo, ki ga je vršil med nami, in mu želimo

obilo božjega blagoslova v novem delokrogu. Po krstu so bili včlanjeni v Cerkev: Janez Branko Petovari iz Sartrouville, sin Antona in Irme Zupanec (botrovala sta Stanko in Terezija Petovari); Christian Čokelj, sin Franca in Eve Subaric (botrovala Danijel Škrlj in Hélène Emery); ter Bernard Golenko iz Sartrouville, sin Franca in Marije Magdič (botra Štefan in Monique Magdič). Staršem čestitamo z željo, naj jim bodo mali vedno v veselje in ponos.

**Isère:** Gospa Čerpnjak iz St. Georges d'Espérance se je morala pred božičem v bolnišnici v Lyonu podvreči težki operaciji. Želimo ji skorajšnjega zboljšanja.

**Vsem** naročnikom »Naše luči«, ki so prispevali tudi za tiskovni sklad tega lista, naj bo izrečena na tem mestu najprisrčnejša zahvala!

**Le Mans.** V kraju, kjer so vsako leto slovite avtomobilske tekme štiriindvajsetih ur, živi tudi nekaj slovenskih rojakov. G. Erstenjak, ki živi tam že 30 let, se trudi, da bi vsem ljudem, ki prihajajo iz Jugoslavije s trebuhom za kruhom, olajšal njih začetne težave in jim pomaga pri iskanju dela ter stanovanja. Pri tem pa ni pozabil tudi na duhovne potrebe rojakov. Po njegovi zamisli je bila v nedeljo 8. januarja v cerkvi sv. Terezije, ki jo je gradil isti arhitekt kot Pijevo baziliko v Lurdu, sv. maša z božičnim obhajilom. Pri sv. maši so bili navzoči tudi rojaki iz drugih delov Jugoslavije. Razen Črne gore in Metohije so bile vse dežele zastopane. — Pri maši je bil navzoč krajevni pomožni škof, ki je vernike na koncu maše kratko nagovoril in jim podelil škofovski blagoslov. Nato so se rojaki zbrali v jedilnici dekliskega zavoda, kjer je bilo skupno kosilo. Za kosilo se morajo zahvaliti »Secours catholique« in pa »Frères des pauvres«, ki so dali potrebna sredstva na razpologo. Bog jim povrni! Po kosilu so prišla še francoska dekleta in so zaplesali ob glasbi domači kolo. Priznati je treba, da nikjer v Franciji naši rojaki niso deležni tolike pozornosti kakor v departementu Sarthe. Na tem mestu izrekamo zahvalo slovenskemu rojaku in gospodični, ki vodi Séjours catholique. Bog povrni!

## OB LUKSEMBURGU

**Aumetz.** Proslavili smo 40-letnico obstoja Delavskega društva. Pravzaprav so bile v letu 1966 vse naše prireditve organizirane še posebej v ta namen: izleti, vinska trgatev, plesi... na nedeljo 11. decembra pa smo hoteli dati tej 40-letnici, odkar obstoji to društvo, še poseben poudarek. Dopoldne je bila za umrle in žive člane društva maša; da-



*Marie-Thérèse Curič in Michel Verdun si dajeta roki ob poroki v Esbly v Franciji.*

roval jo je naš duhovnik č. g. Tone Dejak. V pridigi je čestital vodstvu in članom društva, da tako lepo skrbijo, da se Slovenci, kar nas je še, zbiramo na razne prireditve, pri katerih se po domače pomenimo, poveselimo in zapojemo. Res, vsa čast in priznanje našim fantom! Vidi se, da nosijo v sebi slovensko srce; ne morejo, da ne bi posnemali podjetnosti in aktivnosti svojih očetov. Hvala jim! Gospod je tudi omenil, da se je v 40 letih marsikaj spremenilo tako v društvu kot na rudniku in drugod po svetu, da pa se Bog ni spremenil, da je isti včeraj in danes in na veke in da je tega Boga treba iskati, mu služiti in ga ljubiti in da se tega ne smemo bati pokazati tudi pred svetom. Naj tudi tukajšnji domačini vidijo našo vernost in to, da ljubimo Boga in drug drugega. Rekel je, da se tudi človek v svojem bistvu ni spremenil. Imamo dušo in telo, kot so jo imeli vsi ljudje pred nami in naše srce je, po besedah sv. Avgušтина nemirno, dokler ne more počiti v Bogu. Popoldne nas je obiskal Miklavž in nas razveselil z darili. Zvečer pa je bila za vse člane društva slavnostna večerja in po večerji ples in prijetna zabava v slovenski domačnosti.

Božič smo hoteli praznovati ne samo na zunanaj, ampak v duhu Cerkve. Za praznovanje božične skrivnosti smo si po naših domovih napravili jaslice in postavili božično drevesce. V cerkvi smo imeli polnočnico, katere se je udeležilo, hvala Bogu, še kar dosti ljudi in precej nas je šlo k obhajilu. Videli smo Slovence ne samo iz Aumetza, ampak tudi iz sosednjih krajev. Naši fantje so tudi letos

napravili zraven oltarja prijazne jaslice in slovesnost polnočnice so še povečale naše lepe božične pesmi. Pel je pri tej maši pevski zbor, kateremu na tem mestu izrekamo priznanje in pohvalo za lepo petje, ki nam ga nudi o božiču in o Veliki noči.

Trikrat je prišla zadnje čase smrt med nas. Zapustil nas je Jože Persolja, ki je umrl 21. novembra 1966, star 64 let, doma iz Gorice, pokopan na Aumetzu. — Na sam božič je prenehalo biti srce Antonije Moruščak (Moruszach), vdove, beneške Slovenke, doma iz občine Sovodnje. Umrla je 25. decembra 1966 in bila pokopana v Boulange. — Na sveti večer zvečer se je smrtno ponesrečil M. Okroglič, šofer pri podjetju Trans-Fouch, star 32 let, doma iz Kanala ob Soči in sedaj bivajoč v Thionville. S prijateljem, ki je šofiral, se je peljal v Nancy, pa je avto menda z vso brzino zadel v drevo, tako da ga je presekalo na dvoje. Rajni Okroglič je bil mrtev, njegov prijatelj pa težko poškodovan. Vsaka taka nesreča opomni vse, ki vozijo avto ali motor, naj bodo previdni. — Sorodstvu vseh omenjenih rajnih izrekamo sožalje.

Bolniki: Gospa Cigale (vdova) je nesrečno spodrsnila in si zlomila roko, a ji gre na bolje. Mavec so ji že odvzeli in kmalu bo lahko delala z obema rokama. — Hudo trpi Mici Šubelj. Sama si ne more tako rekoč nič pomagati; odvisna je v vsem od drugih. Odkar je prišla iz bolnišnice, ne more na noge in preživi dan na ležalnem stolu v kuhinji, zvečer pa jo odnesejo v spalno sobo in tako gre dan za dnem. »Kako je to hudo, ko človek ne more na noge!« je rekla. No, mož ji zvesto stoji ob strani in otroci jo radi prihite pogledat in ji pomagat. Vsakega obiska se razveseli. Naj ji Bog da veliko moči in poguma in skorajšnjega zboljšanja v njeni boleznini. — Težko je bolan Anton Petretič. Iskal je zdravniške pomoči v več bolnišnicah. Iz ene ga pošljejo v drugo ali domov in potem zopet v drugo. Koliko zdravil je že moral zaužiti, koliko injekcij dobiti, koliko je bilo zdravniških pregledov in koliko bolečin! Tudi zanj bomo prosili Vsemogočnega tolažbe in pomoči. — Omenili smo te tri, ki so v naši vasi; v molitvi pa se bomo spomnili tudi vseh drugih. Vsem želimo skorajšnjega zboljšanja njihovega zdravstvenega stanja in končnega ozdravljenja.

**Tucquegnieux.** »Pa so rož'ce minule, minulo je vse.« Miklavž je obdaril otroke, božič je razveselil mlade in stare, novo leto smo si voščili, zdaj pa gledamo, če se bo uresničilo naše upanje in izpolnile naše želje. Jankovič mlajši (Anton) bo odslej arhitekt v kraju Pau blizu Lurda. Tudi marsikdo drugi ima namen iti drugam »s trebuchom za kruhom«



in tako se število tukajšnjih Slovencev krči. Zaradi krize na rudniku vse toži in tarna, kar pa seveda nič ne pomaga. Nekaj je vendar še optimistov, ki s pesnikom Vodnikom pojejo: „Ne žvenka ne cvenka, pa bati se nič, živi se ob petju brez plenka ko ptič.“

Opozorili bi radi še na dvoje. Prvič, da je vsako drugo nedeljo ob šestih zvečer na Marini slovenska služba božja. Prihodnja bo torej 5. februarja. Drugič pa, da oči malih vedno bolj pešajo zaradi gledanja televizije, zato naj jih starši ne pustijo dolgo pri televizorjih. Je tudi časa škoda, saj je tako malo res dobrih programov. Zvečer se človek nikamor več ne upa iti v vas, ker vse »buli« in »zija« v televizorje in je očitvidno, da so obiski nezaželeni.

### IZ VZHODNE LOTARINGIJE

**Iz naše pisarne.** Božični in novoletni prazniki so za nami. Imamo jih v lepem spominu. Polnočnico smo praznovali posebno slovesno. Hvaležni smo Bogu, da je dal tako vreme, da so naši rojaki tudi od zelo oddaljenih krajev mogli priti k sv. maši, ki je napolnila vsa srca z lepimi spomini na božične praznike v domači župniji. Z nežnostjo ponižnega srca smo se približali božjemu Detetu z zaupno prošnjo »Gospod, usmili se, Kristus, usmili se!« iz slovenske sv. maše, ki jo je sestavil in uglasbil naš dirigent »Slomška«, Emil Šinkovec, šolski direktor v Farébersviller. Isto razpoloženje je ohranil v nas s svojim zborom v angelskem pozdravu: »Slava Bogu na višavah!« Podobno v mogočnem slavospevu »Svet, svet, svet!« in v vljudnem povabilu, da vso pozornost obrnemo na »Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.« Čez 100 vernikov je nato prejelo Jezusa v svoje srce. Rojstvo Deteta Jezusa se je ponovilo v dušah. Vsem, ki so pripomogli k temu: iskrena hvala!

Silvestrov večer je nekaterim zadržal korak v cerkev, večina pa je storila svojo dolžnost in začela novo leto z božjim blagoslovom.

Vsako leto smo v začetku podali kratek pregled delovanja naše misije. Naj letos poveemo le na kratko, saj smo med letom objavljali podobna poročila. V letu 1966 je umrla 41 rojakov, 19 otrok so pripeljali h krstu slovenskemu duhovniku, 11 porok je bilo izvršenih v navzočnosti slovenskega duhovnika. Sv. maše so se vrstile v redu: v nedeljah in praznikih v Merlebachu ob 10. uri, 40 sv. maš je bilo opravljenih pri Materi božji v Habsterdicku, 26 v Creutzwaldu, 25 v Cité Jeanne d'Arc, 6 nedeljskih svetih maš v Behren Cité, Farébersviller Cité, Cité des Chênes. Romanja v Habsterdick, Lurd in druga Marijina božja pota so lepo uspela. V 12 bolnišnicah daleč naokrog so imeli bolniki pri-

likoza vse praznike v dobri spovedi dobiti mir in tolažbo v svojem trpljenju, za vse velike praznike je spovedoval in obhajal naše bolnike na domu č. g. Dejak iz Aumetza. 320 izvodov »Naše luči« je bilo vsak mesec razdeljenih našim rojakom, drugi so dobili ta pomemben list po pošti, 330 pratik je razveselilo naše rojake in naročniki Mohorjevih knjig so rade volje posojali zanimive letošnje knjige svojim prijateljem.

Število rojakov na našem področju se stalno spreminja. Čez 2800 naših ljudi je še vedno tu, dasi imajo vsi rudniki, ki spadajo pod generalno direkcijo v Merlebachu, po njihovem štetju komaj še nekaj nad 200 naših rudarjev, okrog 200 pa upokojenih. Pri tem pa niso všteti tisti, ki so tudi naši rojaki, a so si pridobili francosko državljanstvo. Od kar rudnik ne sprejema novih delavcev, so se naši rojaki še bolj razkropili po Lotaringiji, Alzaciji, nekateri pa so odšli na delo v Nemčijo. O delovanju slovenskih rudarskih društev smo že med letom poročali. Naj ne bo med njimi kakega sovraštva! Za skrb za upokojene, za vdove in sirote ter za podporo družinam ob smrtni uri kakega člana, je delovanje društev vedno hvale vredno.

Naša pisarna v Merlebachu je bila v tem letu zelo obiskana. Na stotine prepisov, prošenj, prestav in dopisov (došlih in odposlanih), shranjenih v tej pisarni, priča, da je vsako leto čez 2500 prejetih in odposlanih dopisov. Ako bi kdo ne imel sreče dobiti slovenskega duhovnika doma, naj ve naslednje: Vsak dan duhovnik nekje mašuje. Kje mašuje ob nedeljah, je to vedno oznanjeno. Po sveti maši v tistem kraju, kjer mašuje, ga vedno lahko dobite. Ako vam to ni mogoče, pa napišite, ako je kaj nujnega, na listek in ga vrzite v nabiralnik na vratih naše misije.

V vseh Društvih in tudi pri naši službi božji imamo prijatelje raznih narodov (naj so poročeni z našimi ali so samo prijatelji naših rojakov); tudi ti so seveda dobrodošli med nami. Ozkosrčno bi bilo odganjati jih proč, saj ljubezen, ki jo oznanja naš Odrješnik, ni omejena ne na kraj, ne na narode. — Bodimo torej dobri tudi zanaprej z vsemi, saj se mnogi živo zanimajo za nas.

24. decembra je bil cerkveno pokopan rojak Ivan Osmuk, rojen 26. 12. 1894 v Grahovem, stanujoč v Freymingu. Istega dne pa je umrl v Strasbourgu rojak Jožef Kastelic, rojen 3. marca 1893 v Novem mestu. Zadnje čase je veliko trpel, bil je že dalj časa v bolnišnici. Zboljšalo se mu je, pa zopet poslabšalo — in je moral ponovno v bolnico; umrl pa je doma, kjer mu je stregla z vso ljubeznijo njegova hčerka. Z žalostjo smo brali v časopisih, da je umrl v Creutzwaldu rojak Jožef Jerak, rojen 9. marca 1886 v Bučki pri

Krškem, oče 7 otrok, mož naše cerkvene pevke Eve roj. Tovarnik. V začetni dobi slovenske kolonije je bil priden sodelavec Društva sv. Barbare v istem kraju. Ko so popravljali kapelo v Cité Neuland, je rad pomagal. Pri zadnjem obisku v Merlebachu sem ga vprašal, ali je kdo v Creutzwaldu izmed naših bolan. Odgovoril mi je: »Nikar ne vprašajte, ali je kdo bolan! Vprašajte rajši, ali je še kdo zdrav.« Naša kolonija v Creutzwaldu je res izgubila v zadnjem času vrsto naših rojakov, zlasti mož. Njemu in drugim umrlim želimo večni pokoj, žalostnim družinam in sorodnikom pa izražamo naše krščansko sožalje.

Na novoletni praznik je bila v Merlebachu krščena Marica Meršič iz L'Hôpitala. Bog naj jo blagoslovi, da bo delala veselje očetu Draganu in materi Julki. Vsem rojakom pa še enkrat kličem: pogumno v leto 1967. — Stanko iz Merlebacha.

### NICA

V pretekli številki »Naše luči« je bilo pisano, da pravzaprav nič kaj posebnega nimamo. In vendar je. Seveda po svoje. Recimo polnočnica je bila dobro obiskana. Ko bi bilo tako vsako nedeljo, bi bilo kar prav. Sliši se pa med našimi ljudmi, da se bodo tako »poboljšali«, da nas bodo drugi ljudje kar občudovali. »Ho-la-la,« je rekel eden... to bo pa čudež!

V pričakovanju »novega leta« smo vsekakor bolj »zavedni«! V domovih dveh družin so se zbrali letos »junaki«, ki so skušali preživeti celo noč. Drugo jutro je bilo seveda težko. Seveda, če človek ne spi, le ni tako svež, kakor bi bil sicer rad. Pustimo takim veselje, saj se bodo sedaj »poboljšali«.

Da ne pozabimo: dne 29. decembra — toliko da je še ušel v starem letu — se je poročil še en Slovenec med nami. Bil je zaveden Kozlovičev Darij, doma v Istri, čisto tam, kjer se Slovenci in Hrvati že srečavajo. Truške se imenuje njegova rojstna vas. K oltarju je pa pripeljal dekle, ki je doma iz otokov Reunion. Človek bi menil, da jo je šel iskat tako daleč onstran Afrike, pa temu ni tako. Philippe Sousette-Thérèse je prišla pred dvema letoma skupno s svojo sestro Louisette v Nico. Tu jo je Darij našel, odkril in spoznal, da je dečva zanj. Isti dan z njim je stopila k oltarju tudi njena sestra, ki je prav tako vzela Istrana, a s hrvaške strani. Naj bodo vsi srečni!

Če hočemo narediti še »obračun« za preteklo leto, se jih je v naši župniji v Nice poročilo lansko leto 12 parov. Žaživelo je pa novo življenje otrok božjih pri sv. krstu 13 otrok. S tem pa ni rečeno, da bi vsi, ki so se poročili, že v istem letu prinesli tudi h krstu. O ne, tako pa ni, kajti veliko se jih je poročilo

že prejšnja leta in je razumljivo, da se enkrat tudi ti božji nameni zakona le morajo pojaviti. Drugič, kadar bo kaj posebno novega, se bomo pa spet oglasili. Vsem Slovencem po svetu želimo srečno novo leto.

## Nemčija

### MÜNCHEN

**Slovenski božični motivi in melodije** je bil naslov prireditve 18. decembra v veliki sobi našega običajnega gostišča. V začetku smo gledali skioptične slike tretjega dela potovanja g. Vinka Zaletela v Argentino in Čile. Potem so se na steni vrstili zimski in božični motivi: prelepe posnetke sta nam posodila g. Zaletel in neki bavarski prijatelj. Na traku so se vrstile naše pesmi, tako mehke in doživete. Znašli smo se v pravem božičnem razpoloženju in marsikdo, ki se je odpravljaj na obisk k družini v Slovenijo, se je že videl doma. S petjem so nastopili Fricovi trije — petje so sami spremljali s harmoniko in kitaro — in Vrtičevi dve. Obe skupini sta bili za nastop deležni iskrenega priznanja.



Na tleh je najbolj gotovo. (Foto Marko Holstein, Augsburg)

**Božična čajanka.** Marsikdo, ki živi v Münchnu in ki ima v Sloveniji domače, iz tega ali drugega razloga ni mogel za božič domov. Lepa skupina takih se nas je najprej zbrala v Asamkirche k božični maši. Že zlepa ni bilo tako doživetelega petja kakor pri tej maši. Seveda, vsi smo bili v duhu doma, vsi smo si hoteli ustvariti vsaj nekaj božiča. Potem smo posedli v gostišču okrog miz k čaju in piškotom. To je že stara navada v Münchnu, da slovensko dušno pastirstvo priredi božično čajanko za Slovence. Naše božične pesmi so polnile prostor in nam vsem dajale moč za lažje doživljanje božiča v tujini.

**V ostalem** opažamo razveseljivo živahnost v našem verskem in prosvetnem življenju. Vedno več osebnih razgovorov v našem uradu, knjižnica postaja premajhna, otroci imajo vsak mesec svoj sestanek, pevski zbor dobiva resne oblike, število naročnikov »Naše luči« narašča, tudi »Družine« in »Ognjišča« gre nekaj. Vsi se zavedamo, da si moramo medsebojno pomagati, če naj v tujini ostanemo dobri Slovenci in pošteni ljudje.

#### BAVARSKA

**V znamenju hišnih obiskov** po Bavarskem je minil tudi december. Čeprav skušamo biti v medsebojni zvezi mesečno po »Naši luči«, nadar osebnega obiska ne more nič drugega nadomestiti. Na dnu srca smo le Slovenci in zasebnih vprašanj in težav imamo vsi dovolj: za reševanje teh more biti zares koristen le obisk slovenskega duhovnika. Ta zavest je močna v naših ljudeh, zato so ta srečanja srečanja starih prijateljev.

**Krščeni so bili:** Roman Dvoršek 27. avgusta v Forchheimu (rojen 23. avgusta prav tam staršem Avgustu in Ivanki), Kristjan Napp 19. septembra v Ebernu (rojen 16. septembra tudi tam, pridružil se je bratu Petru), Štefan Forjan 18. decembra v Gröbenzelli (rojen 12. decembra staršema Štefanu in Katarini). Vsem družinam naše čestitke in najboljše želje.

**Poročila sta se** 17. decembra v Nürnbergu Ivan Kopold, doma od Sv. Trojice v Halo-zah, in Štefanija Hostnik od Sv. Vida pri Ptujcu. Na novo pot jima želimo vsega najboljšega.

#### WÜRTEMBERG

Krščen je bil v župnijski cerkvi Hl. Geist v Stuttgartu 17. decembra l. 1966 Ludvik Šilc, sin Ludvika in Marije roj. Raduha, stanujočih v Stuttgartu. Srečnim staršem čestitamo.

Poročila sta se pa v župnijski cerkvi v Sielmingenu pri Stuttgartu Jožef Virt iz Kono-vega pri Velenju in Jožefa Colarič od Sv.



*Družina Josipa Dijaka iz Leichendorfa pri Zirndorfu.*

Križa ob Krki dne 15. decembra 1966 in se nastanila v Ludwigsburgu, kjer ženin že od poprej stanuje. Naslednji dan, 16. decembra, sta sklenila zakonsko zvezo v župnijski cerkvi v Bietigheimu Janez Fošner iz Brunšvika in Mira Šoršak iz Spodnje Gorice pri Mariboru; 5. januarja 1967 pa v župni cerkvi Stuttgart-Botnang Alojz Žel iz Jare-nine in Marija Grandošek iz Spodnje Kungote pri Mariboru. 20. dec. 1966 sta pravtako v župni cerkvi v Bietigheim sprejela zakrament sv. zakona Franc Janžek in Magdale-na Čuček, oba doma iz Rogaške Slatine. Ne-vesta je bila rojena v Beogradu in je pripa-dala srbsko-pravoslavni Cerkvi; pred poroko je bila sprejeta v katoliško Cerkev. Vsem trem parom želimo obilo božjega blagoslova. Nepričakovano je umrl na dan sv. Štefana ob treh popoldne komaj pol leta star deček Robert Mustar, prvorojenec Vladimira in Eleonore, roj. Lorber. Nenadoma ga je bila napadla mrzlica, tako da je bil v dveh dneh zdrav in mrtev. Pokopan je bil na glavnem pokopališču Bad-Canstatt v četrtek, 29. decembra. Staršem, ki jih je takoj v prvem letu njihove skupne življenjske poti zadela ta hu-da preizkušnja, želimo božje tolažbe in pa, da bi se v njihovo hišo zopet vrnila sreča in veselje.

V preteklem letu smo na ozemlju naše slo-venske katoliške izseljenske misije imeli 21 krstov, 38 porok in eno smrt.

Rojake spominjamo, da je v Stuttgartu od preteklega novembra dalje slovenska maša vsako prvo in vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol petih popoldne v župnijski cerkvi



*Alt France iz Kicarja pri Ptujju je popeljal pred oltar Albino Tetičkovič iz Spodnjega Jakobskega dola. Poročilo je bilo v Frickenhausen v Nemčiji.*

Hl. Geist, Stuttgart-Ost (iz Stuttgarta pridete tja s tramvajem št. 9). V Schwenningu pa je naša služba božja na četrto nedeljo ob petih popoldne v Michaelsheimu, Gerokstr. 17. Le v marcu, in to obveščamo že sedaj, bo izprememba. Ker je postala že tradicija, da je na Veliko noč vedno maša v Stuttgartu, središču naše pokrajine, ne glede na to, na katero nedeljo v mesecu pride, bo to tudi letos, čeprav je to na četrto nedeljo v marcu. Rojaki iz Schwenninga pa zaradi tega ne bodo prikrajšani, ker bo duhovnik iz Stuttgarta prišel k njim drugi dan, na ve-

likonočni ponedeljek, ki se tudi praznuje. Tako bo še bolj prav. Saj bo tako tudi duhovnik šel v — Emavs, kakor ona dva učenca, o katerih se na ta dan bere pri sv. maši. Pridružili se mu bodo kot Kristusu učenci — naši dobri in verni rojaki. Nedeljo poprej, to je na cvetno nedeljo, bo pa ob petih popoldne sv. maša v Öhringenu.

**Krsti.** V Aalenu je bil krščen Tomažek Šemlak, drugi otrok staršev Antona in Marije; v Kirchheim (Teck) pa Robert Darko Vrhovnik, sinko prvorojenec Marjana in Anice. Čestitamo!



*Pri poročni gostiji Maksa Bavdek iz Osvetka in Nade Špiletič iz Kočevja. Poročilo sta imela v farni cerkvi v Weilheimu v Nemčiji. Nevesta je bila tako srečna, da je imela na poročni dan pri sebi tudi svoje starše.*

**Poroke.** V Frickenhausenu Franc Alt iz vasi Kicar pri Ptuj in Albina Tetičkovič iz Sp. Jakobskega dola; v Weilheim/Teck Maks Baydek iz vasi Osredek, župnija Rob na Dolenjskem, in Nada Špiletič iz Kočevja. — Čestitamo!

**Predavanje o Kristusovi deželi.** Slovenci so sicer raztreseni po vsej württemberški deželi, a nekateri okraji so jih še posebej številno privabili. Med drugimi je tak okraj tudi Aalen ob bavarski meji. Kraj Aalen, Wasseralfingen, Oberkochen in Unterkochen imajo kar za majhno župnijo naših ljudi. Zaposleni so v različnih poklicih, nekateri celo v tovarni fotoaparatorov v Oberkochenu. Mestece Unterkochen je še najbolj slično kamemu slovenskemu naselju. Na hribčku nad krajem ima krasno baročno cerkev, do katere vodijo kapelice ob poti. Tako ni čudno, da so si Slovenci ravno to cerkev izbrali za slovensko sveto mašo, ki je tam vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol petih popoldne. Na drugo nedeljo v decembru so imeli v bližnjem lokalni skioptično predavanje o Palestini. Vsi navzoči so z velikim zanimanjem sledili slikam in razlagi krajev, ki so v zvezi s Kristusovim življenjem. To predavanje sredi adventa pa je bilo tudi lepa priprava na božični praznik.

**Skrbi nas, kako bo za bodoče.** Pred božičem so nekatera podjetja odpustila več tujih delavcev, predvsem Grkov in Italijanov. Slovence zaenkrat še držijo, ker jih cenijo kot posebno dobre delavce. Seveda nas kljub temu skrbi, če bi morali nazaj v Slovenijo. Tu smo se navadili na pošten zaslužek in na napredno življenje. Doma je, kot slišimo, vedno večja revščina. Pri komunističnem gospodarjenju tudi ne more drugače biti.

**Ni bilo božičnih pozdravov.** Mnogo naših delavcev je šlo za božič domov, da so praznovali ta veliki praznik v krogu svojih domačih. Tisti, ki smo ostali v Nemčiji, smo po podpisu protokola med Beogradom in Vatikanom pričakovali, da nas bo oddaja za izseljence pri Radiu Ljubljana razveselila s kako božično pesmijo in melodijo. Pa smo bili razočarani. Niti besedice o božiču! Kar zavidali smo nemške rojake, katerim prinašajo za božič nemške radijske in televizijske oddaje toliko lepih božičnih pesmi in melodij. Ker oddaje za izseljence v Ljubljani naše najbolj osnovne želje že toliko let ne upoštevajo, ji moramo reči: »Siti smo vašega čvekanja o naprednosti, svobodi, socializmu in človekoljubju. Siti smo tudi lojtrc in slamnatih posteljic, s katerimi nas stalno mučite v svojih oddajah. Dajte nam že enkrat tudi nekaj poštenega, zdravega, versko-kulturnega blaga, česar si večina nas želi!«

## POSARJE-JUŽNI BADEN

**Posarje.** Na božični bedenji dan, 24 decembra sta v župni cerkvi v Ommersheimu stopila pred oltar Olga Letonja, doma iz Ptuj, ter Avguštín Kos, doma iz Zetal. Poročni obred in sv. mašo je opravil slovenski izselj. duhovnik Franček Prijatelj. Poročni prič štala bila Anton Kramberger in Franc Weingerl. Mlademu paru želimo na novi življenjski poti vsó srečo. Vsakoletni božični prazniki naj jima vse življenje obujajo spomin na ta lepi dan!

**Južni Baden.** Na Silvestrovo sta se v ljubljanski stolnici poročila Anica Sedevič in Jože Planinšek, oba iz Šmartna pri Litiji. Mladoporočencema, ki živita trenutno v Lör-rachu, želimo blagoslov in srečo!

## PORURJE

**Poroke.** Zakrament sv. zakona so pred nedavnim prejeli sledeči: Vinko Hočevár iz Lopate pri Hinjah in Marija Tekavčič iz Strug na Dolenjskem. Franc Tamše iz Podgore (Ravne na Koroškem) in Rezka Kolic iz Podumola na Hrvaškem, Alfonz Zupan iz Prelesja pri Litiji in Šter Danica iz Klanca (Kranj). Mladim parom iskreno čestitamo!

**Krščeni** pa so bili: Bojan Močnik, sin Miroslava in Karoline Soršak (Hilden), Valentin Čepuš, sin Valentina in Marije Uštar (Paderborn), Suzana Čoček, hči Juraja in Terezije Medved (Büttgen ü. Neuß), Anja Uršič, hči Izidorja in Renate Liessen (Hilden), Tomaž Albin Drobnič, sin Albina in Vide Bregant (Köln).

**Essen.** V zadnjem času se veliko govori o Porurju, čigar središče je industrijsko mesto Essen. V tem mestu živi tudi največ Slovencev. Nekoč je bilo na stotine Slovencev rudarjev, sedaj je le še malo družin, katerih očetje delajo v rudnikih. Večina naših je sedaj zaposlenih po raznih gradbiščih v Porurju. Časopisi so te dni poročali, da leži na površju zemlje že čez 20 milijonov ton premoga! Kam z njim — se sprašujejo sami rudarji. Morda je kje kakšen brihten Slovenec, kateri bi nam lahko pomagal, vsaj z nasvetom?! — Največ naših deklet pa je še vedno zaposlenih po bolnišnicah in raznih hotelih, nekaj tudi v slaščičarnah. Slovenska dekleta uživajo povsod ugled in spoštovanje. Ko bi le še za naprej tako ostalo! V kolikor bi se kdo zanje zanimal, vam že naprej odgovarjamo, da naslovov ne posredujemo. Premurec.

*Vseh fotografij nismo zmogli objaviti zaradi obilice snovi za to številko. Na vrsto pridejo v prihodnji.*

(Dalje na strani 30)



## Samo za otroke

Začenjamo mesec februar. Kako se že imenuje ta mesec drugače? No, pomagajte mi! Ta mesec ima včasih toliko dni, včasih pa toliko. Kdaj že toliko in kdaj toliko?

2. februar je v mojem koledarju rdeče zanamovan. Kako me spomin zapišča! Kaj neki praznujemo 2. februarja? Da, že vem, SVEČNICO! Na Svečnico se spominjamo, kako sta Jožef in Marija . . . naprej pa vi povejte. Kam sta šla po kaj, koga sta nam našla (nekega starčka in neko starko) in kaj je tisti rekel. V cerkvi je na Svečnico poseben obred. Kateri?

V torek, 7. februarja, je na koledarju zapisano PUST. Že vem, da si boste naredili ali pa kupili masko in si jo nadeli na obraz.

Takoj naslednji dan je PEPELNICA. Le od kod tako čudno ime? Poznate Gregorčičevo pesem „V pepelnični noči“? Kako lepo bi bilo, ko bi se jo naučili na pamet:

Polnočni zvon z visokih lin  
krepko zaklenkal je!  
Potihnil glas je violin,  
strunar odbrenkal je!

In tako naprej. Naučite se je! Kaj je pa mašnik v cerkvi pred mašo ljudem dajal in obenem govoril?

No, še marsikaj bi lahko vprašal in marsikaj bi vi lahko odgovorili, pa naj bo to pot dovolj.

Sedaj je vrsta na vas: odgovorite mi. Imena tistih, ki bodo vse prav odgovorili, bom drugič objavil.

Vaš UREDNIK

GLASOVI so različni. Izgovori: a, e, i, o, u! Ali čutiš kako oviro v ustih, ko jih izgovarjaš? — Ne.

Sedaj pa izgovori: b, d, k, l, p! Ali si tudi te tako lahko izgovoril? Ne.

Glasove delimo na samoglasnike in soglasnike.

A, e, i, o, u so samoglasniki, ker se lahko sami glasijo. SAMOGLASNIKOV JE PET: a, e, i, o, u.

Vsi ostali glasovi so soglasniki. Soglasnikov samih ne moremo izgovarjati, izgovarjamo jih le v zvezi s samoglasniki.

Slovenski jezik ima DVAJSET SOGLASNIKOV.

V slovenščini izgovarjamo vsak samoglasnik in vsak soglasnik.

VAJA: 1. Napiši vse soglasnike! — 2. Povej, koliko samoglasnikov je v vsaki besedi: oče, mati, dan, peč, berilo, pismo, pisati, Slovenija! — 3. Povej, koliko soglasnikov je v vsaki izmed gornjih besed!

Teden ima sedem dni. Ti so:  
ponedeljek, torek, sreda,  
četrtek, petek, sobota,  
nedelja.

1. Katere so NAJVEČJE REKE v Sloveniji? Največje reke v Sloveniji so: Sava, Drava, Soča in Mura.
2. Kam se izliva SOČA? Soča se izliva v Jadransko morje.
3. Kam pa tečejo SAVA, DRAVA in MURA? Sava, Drava in Mura tečejo na Hrvaško. Potem se izlivajo v Donavo, ta pa v Črno morje.
4. Koliko izvirov ima SAVA in kje izvira? Sava ima dva izvira, ki se imenujeta: Sava Bohinjka in Sava Dolinka. Oba izvira sta pod Triglavom.

Slovenci so bili v začetku pogani. Molili so bogove in boginje. Bogovi so bili Perún, stvarnik vsega; Svetovit, bog sonca; Rade-gost, Triglav . . . Boginje so bile Vesna, boginja pomladi; Živa, boginja rodovitnosti; Morána, gospodarica smrti in zime . . . Častili so še druga božanstva kot rojenice, vile, škrate . . .

Verovali so, da je človeška duša neumrljiva.

Naši pradedje so bili pošteni, plemeniti in

gostoljubni. Živeli so složno in enakopravno. Bavili so se s poljedelstvom, živinorejo, čebelarstvom in lovom. Denarja niso poznali, ampak so stvari med seboj zamenjavali.

Živeli so v zádrugah. Iz več zádrug je nastalo bratstvo, iz več bratstev pa pleme. Zádrugo je vodil starešina, plemenu je načeloval župán. Več plemen je sestavljalo narod.

Slovenci so bili drzni in pogumni vojaki. Kadar se je bližala vojna nevarnost, so si izvolili vójevodo.

VPRAŠANJA: 1. Kakšne vere so bili sprva Slovenci? — 2. Koga so molili? — 3. Kdo je bil bog stvarnik in kdo bog sonca? — 4. Kdo je bila Morána in kdo Vesna? — 5. Kakšna božanstva so še častili? — 6. Kaj so verovali o duši? — 7. Katere dobre lastnosti so imeli naši pradedje? — 8. Kaj so bili po poklicu? — 9. Ali so poznali denar? — 10. Kaj je bila zádruga in kdo jo je vodil? — 11. Kaj je bilo pleme in kdo mu je načeloval? — 12. Kakšni vojaki so bili Slovenci? — 13. Kdo jih je vodil v boju?

### V mlinu

Klipe klope  
mlin pod goro  
gre v kolope,  
da se trese  
pod in strop.  
Klipe klope,  
klipe klop.

Klope klipe,  
mlinar Lipe  
komaj sope.  
Danes vreče,  
včeraj snope.  
Pridnim rokam  
Bog ni skop,  
klipe klope,  
klipe klop.

Silvin Sardenko

### Igrajma se!

Družba sedi okoli mize. Vsak vzdigne oba kazavca in se pripravi, da bo udarjal z njima izmenoma (enkrat z enim, enkrat z drugim) ob rob mize. Eden je vodja igre in govori: „Letí, letí, letí...“ in udarja pri tem neprenehoma izmenoma s kazavcema ob mizo. Za njim udarja molče vsa družba.

Besedico „letí“ ponavlja vodja lahko poljubno dolgo, dokler ne izpregovori imena kake reči ali živali, n. pr.: letí, letí letí... vrabec!“

Če imenuje nekaj, kar zares lahko leti, morajo vsi igralci obdržati kazavca v zraku in

ne smejo udariti ob mizo. Če pa reče, postavitim: „Letí, letí... klop!“ morajo vsi nemoteno udarjati naprej. Kdor se zmoti, dobi piko.

Kadar igro končajo, se pike seštejejo. Kdor jih ima najmanj, je igro dobil.

## Zlogovnica

Iz zlogov: a — an — če — e — gel — jel — ka — le — ol — ron — sir — tar — tat — to — to — va — velj — zla — sestavi besede, ki pomenijo:

1. obuvalo,
2. od Boga ustvarjeno bitje, ki ima um in svobodno voljo, telesa pa ne,
3. mlečni izdelek,
4. iglasto drevo (tudi žensko krstno ime),
5. ime prve žene,
6. draga kovina,
7. časovna doba,
8. ime Mojzesovega brata,
9. pravimo tistemu, ki si prisvaja tujo lastnino,
10. najvažnejši del cerkve.

Začetne črke dobljenih besed bodo dale znan pregovor. Rešitev zlogovnice objavimo v prihodnji številki.

## Uganke

1. Čista in prozorna tečem v vse domove, včasih nepokorna skočim čez bregove.  
Kdo je to?
2. Zidal ni nam ga zidar tesal ni nam ga tesar, vendar je čez reko most, trden kakor kamen — kost!  
Kdo je to?
3. Ima liste, ni drevo. Ima hrbet, ni telo. Brž uganí, kaj je to?

REŠITEV UGANK iz prejšnje številke: 1. električna žarnica, 2. zvon, 3. miza. — Rešitev četrte uganke: bol, sol, sod, pod, pol. — Rešitev uganke iz te številke: 1. voda, 2. led, 3. knjiga.



Vinko Hočevar in njegova žena Marija Tekavčič po poročni maši pred kapelo v Oberhausen - Sterkrade. Oba sta pridna sodelavca pri naših prireditvah.

## Nizozemska

Društvo sv. Barbare v Hoensbroeku je 10. decembra imelo svoj družinski večer. Razen nekaj bolnikov so bili navzoči vsi člani in njihove družine. Lepo so se imeli. Za vse je bilo poskrbljeno. Tudi domačih klobas ni manjkalo. Razpoloženje je bilo odlično in prehitro je prišel čas, ko se je bilo treba posloviti. Člani izrekajo odboru zahvalo in priznanje za požrtvovalnost.

Vsa društva so za Miklavževo obdarila našo mladino.

Za božič smo imeli v svoji sredi dr. Frančka Šegula iz Rima. Spovedoval je po vseh kolonijah in imel polnočnico za Slovence. V želji, da nam govori o škofu Antonu Martinu Slomšku, se ni ustrašil dolge poti iz Rima. Slovenski škofje so mu namreč zaupali nalogo pospeševati postopek za Slomškovo proglašenje k blaženim. Želimo mu, da bi čimprej dovršil to, za vse Slovence važno poslanstvo.

Društvo sv. Barbare je na Silvestrovo priredilo družinski večer. Čeprav je vreme bilo izredno deževno in viharo, so člani in gostje ob napovedani uri napolnili dvorano. Pogostili so jih s krvavicami, kislim zeljem, domačimi klobasami in odlično kapljico. Železnikovi so se tudi letos potrudili, da so krvavice in zelje bili prava poslaščica. Njim in vsem delavcem za skupnost naj velja iskrena hvala za trud!

Naši bolniki: Ga. Kozole iz Herlerheide se je v Brunssumu podvrgla operaciji, ki je odlično uspela. Prav tam se zdravi tudi g. De-

želak st. V Heerlenu pa je že dalj časa v bolniški oskrbi ga. Ivanka Kajbič.

Omenjenim in tistim, za katere še ne vemo, pošiljamo tople pozdrave.

## Švedska

Že zadnjič smo omenili, kakšni so izgledi za zaposlitev na Švedskem. Pogoji so precej strogi in oblasti želijo, preden komu dovolijo priti sem, da mu preskrbe delo in stanovanje. To je razumljivo! Švedska je nepriemerno manjša kot Amerika. Pa vendar Amerika vedno zelo previdno in »po cedilu« sprejema tujce, čeprav jih potrebuje. Kako naj bi potem mislili, da bo Švedska »na vrat, na nos« sprejela vse, ki jim pade v glavo, da bi prišli sem? Če bi to storila, bi v več ali manj kratkem času bili mnogi brez dela in vsi siromaki. Kdor more čitati švedske časopise, bo v njih pogosto bral, da je ta ali ona tovarna šla v konkurz in je toliko in toliko delavcev ostalo brez dela. Večina teh delavcev so Švedi. Ali mislite, da bo Švedska pustila svoje ljudi na cesti in da bo sprejela vaše znance ali sorodnike, ki so doma imeli delo, morda, sorazmerno, ne niti tako slabo plačano, in pustili zato brez dela svoje ljudi? Poleg tega vemo za več pravih tragedij. Nekdo povabi svoje sem in ker ti več mesecev ne dobijo dela, se morajo vrniti nazaj. In takrat začnejo očitanja eden drugemu!

Tistim pa, ki iz drugih evropskih držav silijo na Švedsko, a imajo tam delo in stanovanje, velja naslednje: Mnogi nam namreč pišejo iz



Nemčije, Francije, Avstrije in drugod, da so v »Naši luči« brali naš naslov in da naj jim najdemo delo na Švedskem. To je skoro isto, kot če bi nam pisali, da jih s satelitom prepeljimo na luno. Ako tisti, ki nam pišejo, res stalno berejo Našo luč, kakor pravijo, so tam tudi brali, razen našega naslova. opozorilo, da se je za to treba obrniti na švedski konzulat v državi, kjer bivaš. Ako vas bodo Svedi potrebovali, da pridete sem, bodo uredili glede tega in našli tovarno ali podjetje, ki vas je pripravljeno vzeti na delo. Slovenci pa tu nimamo nobene tovarne niti nobene možnosti, da vplivamo pri tovarnarjih, da vzamejo na delo ljudi, ki jih niti mi sami ne poznamo.

Če kdaj, velja danes pregovor: »Bolje je: Drži ga kot lovi ga!« Ni malo naših tukaj na Švedskem, ki se bridko kesajo, ker so pustili svoje delo, pa novega ne morejo dobiti. Koliko manj še tisti, ki od zunaj hočejo priti sem! Držite se svojega dela tam, kjer ste, in Boga hvalite zanj! Edini slovenski duhnik na Švedskem pri teh razdaljah in skromnih sredstvih nima ne časa in ne možnosti, da bi bil še agent za zaposlitev na Švedskem za ljudi, ki morejo že drugje za-

služiti vsakdanji kruh. Res ni pametno siliti kam drugam, ko človek ne zna ne jezika ne pozna razmer in bo moral spet začeti od začetka, to je z najnižjo plačo. Bog in njegov blagoslov sta povsod; tista sreča, ki si jo pa sam v oblake gradiš, pa zelo pogosto ni tam, kjer si jo predstavljáš. — J. F.



V Rimu je 12. januarja umrl g. Anton Iskra. Rojen je bil pred petdesetimi leti v Begunjah na Gorenjskem. Gimnazijo je študiral v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. V duhovnika je bil posvečen leta 1941. Imenovan je bil za prefekta v Baragovem v Ljubljani. Po koncu vojske se je umaknil v Rim. Od leta 1950 je vodil slovenske oddaje vatikanskega radia, istočasno bil uslužben na rimskem cerkvenem sodišču in bil rektor cerkve Marijinega imena. Sam Bog ve, koliko dobrega je storil ljudem. Bil je nesebičen, neumoren in zares dober duhovnik. Bog naj mu vse bogato poplača!



## razno

**MALE OGLASE** sprejema uredništvo Naše luči do 10. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 30 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1 avstrijski šil. (2 bfr, 0,20 NF, 0,15 DM ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v znamkah pristojbino za dvoje pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem oglaševavcem uredništvo ne posreduje.

**VIPA VC JOŽE**, 7 Stuttgart O., Stöckachstrasse 20, Nemčija, Export-Import podjetje, vam solidno postrže z najrazličnejšimi pripomočki: pralnimi stroji, hladilniki, tele-

vizorji, magnetofoni, kmetijskimi stroji znamke „Irus“ ter drugih znamk, radioaparati in dr. ter pošilja na zaželeno naslove in v vse države. Številni odjemavci so mu hvaležni. Zahtevajte cenik!

**PREVAJALSKA SLUŽBA V NEMČIJI.** Hitro in točno prevaja vse vrste dokumentov in listin iz slovensčine in srbohrvaščine v nemščino in obratno dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8000 München, Lauingerstraße 42. Pišite mu!

Slovenski in hrvatski sodnijski **TOLMAČ MARTIN SAPOTNIK** prevaja vse vrste dokumentov in razne listine hitro in zanesljivo, 413 Moers-Meerbeck, Luisenstr. 23, Rhld.

**JANKOVIČ**, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajalec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

**RABLJENIH ZNAMK** ne metajte v koš, ampak jih raje pošljite meni. Zbiram znamke vseh vrst: Marička Riehm-Rihtar, 6304 Lollar, Buderusweg 13, W. Deutschland.

Podjetje **DRUZOVIČ** (Export — Import, Marienstrasse 38b, Stuttgart) dobavlja naj sodobnejše proizvode elektronike in elektroindustrije, priznane in iskane obrtniške stroje ter aparate, kmetijske stroje znamke »Holder« in pripomočke vseh vrst. Dobavlja tudi v Jugoslavijo. Rezervni deli zagotovljeni.

## od doma

### KDO ZIVI V SLOVENIJI?

— Statistični letopis iz leta 1965 navaja, da je v Sloveniji 31.429 Hrvatov, 13.610 Srbov, 3.073 bosenskih muslimanov, 1.380 Črnogorcev in 1.010 Makedoncev. Od manjšin je najmočnejša madžarska: 10.000 jih je. Italijanov je le nekaj ob morju v Istri: 3.072. Omeniti je treba, da živijo Slovenci raztreseni tudi po drugih jugoslovanskih republikah. Na Hrvaškem je 39.103 Slovencev, v Srbiji 19.917, v Makedoniji 1.147, v Črni gori 819. Precej se je povečalo število razporok. Na tisoč porok se je v tem letu ločilo kar 114 parov.

**ODSTOP VLADE** — Slovenska vlada je odstopila, ker republiški zbor ni sprejel njenih predlogov glede socialnega zavarovanja. Republiški zbor je mnenje spremenil, vlada je pa umaknila ustavko. Tako je tudi prvi znak demokratizacije — kot so nekateri to ostavko označevali — propadel in je ostalo pri starem.

**SLOVENŠČINA V PARLAMENTU** — V jugoslovanskem parlamentu so sklenili, da bodo poslanci lahko govorili vsak v svojem jeziku. Vsem bodo na razpolago slušalke, po katerih bodo lahko poslušali prevod v kakem drugem jeziku, ki je v Jugoslaviji v rabi.

**BREZ VIZUMA V JUGOSLAVIJO** — Letos lahko potujejo v Jugoslavijo državljani vseh držav brez vizuma. Od leta 1968 bo pa ta olajšava samo za državljane

tistih držav, ki bodo tudi same dovoljevale vstop jugoslovanskim državljanom brez vizuma. Z odpravo vizuma hočejo jugoslovanske oblasti ustreči Organizaciji združenih narodov pri pospeševanju mednarodnega turizma za utrditev bratstva med narodi. Seveda je turizem obenem za Jugoslavijo pot do deviz. Leta 1958 je dobila država od turistov 12 milijonov dolarjev, leta 1965 105 milijonov, v prvih devetih mesecih leta 1966 pa 150 milijonov. Turist sme prinesiti tuje valute v Jugoslavijo, kolikor hoče, dinarjev pa le 10.000. Iz Jugoslavije sme nesti 5.000 dinarjev.

**ZA MIR** — Pod pokroviteljstvom Združenih narodov je bila v decembru v Slovenj Gradcu likovna razstava, posvečena miru, humanosti in prijateljstvu med narodi.

**POTNI LISTI** — Rok za zamenjavo jugoslovanskih potnih listov so oblasti podaljšale za pol leta, to je do 30. junija 1967. To velja tako za zamenjavo na konzulatih kot za zamenjavo na domačih občinah.

**BOŽIČ** — Letos je bil božični praznik na nedeljo. Zato je bila tudi udeležba pri božičnih slovesnostih v cerkvah izredno velika. Božično veselje je še povečalo to, da je pred božičem prišla na trg slovenska božična plošča s petjem Slovenskega okteta v založbi ljubljanske Mladinske knjige. V desetih dneh so je prodali kar

40.000 izvodov in potem na novo vlili, čeprav je bila sorazmerno draga. Ljudje so govorili: »Letos so nam dali božične plošče, drugo leto pa mora postati božič spet državno priznani praznik.«

**PAPEŠKI DELEGAT V LJUBLJANI** — Papeški apostolski delegat pri jugoslovanski vladi Mario Cagna je 13. decembra dospel tudi v Ljubljano in obiskal oblasti. Spremljal ga je beograjski nadškof Bukatko. Ob tej priložnosti je maševal v ljubljanski stolnici, bral slovenski evangelij in tudi slovensko pridigo.

**PROTOKOL VELJA?** — Nekateri krajevni voditelji se ne morejo sprijazniti s protokolom med Beogradom in Vatikanom. Za zgled služi dogodek z Jesenic, kjer so vrgli iz službe odlično profesorico, ki je študirala s pomočjo občine, a hotela ostati zvesta svoji veri in se tega ni bala pokazati.

**NOVA ŠOLA** — 18. decembra so v Ptujju odprli novo poslopje za osnovno šolo.

**GENE** — Novoletni praznik je mineval bolj v razmišljanju, kako visoko se bodo še dvigale cene. Stanovanje je namreč postalo s 1. januarjem dražje za 25%, bencin za 24%, zavarovalna premija za vozila 60%. Bencin, ki je doslej stal 113 din, bo odslej 140, tisti za 132 din pa 160.

**NOVI KOVANCI** — Vlada je izdala nove kovance. So iz nekoliko drugačne zlitine

kot dosedanja, a na zunaj se ne bodo mnogo razlikovali. Na njih so napisi v latinici in cirilici in v vseh štirih jugoslovanskih jezikih, torej tudi v slovenščini.

**POPUST NA ŽIČNICAH** — Avstrijske, slovenske in italijanske turistične poslovalnice so uvedle skupno legitimacijo »Skipass«, po kateri imajo smučarji na vseh žičnicah v slovenskih Alpah v Avstriji, Italiji in Jugoslaviji od 10 do 50% popusta.

**SLOVENC V STEVILKAH** — V Sloveniji je 38,7% žensk zaposlenih izven družine. To je v primerjavi s položajem v Zpadni Evropi zelo veliko. 28,4% Slovencev je še vedno zaposlenih v kmetijstvu. Radijskih naročnikov je bilo v Sloveniji lani 443.025, televizijskih pa 124.522.

**V TUJINI** — 12.000 ljudi je bilo lani iz lendavske, radgonske in soboške občine na delu v tujini.

**AMERIŠKO ŽITO** — Ameriška vlada se je odločila, da Jugoslaviji ne bo več prodajala žita.

**TOPLARNA** — Z novim letom je v Ljubljani začela obratovati toplarna, ki bo dovajala ljubljanskim stanovanjskim blokom toploto, kakor dovajajo vodni zbiralniki vodo.

**PREMAZAN PAPIR** — V Vevčah je velika papirnica. V njej je začel sedaj poskusno obratovati oddelek za izdelovanje domačega premazanega papirja. To je fin, trd papir za zavijanje maščob in mastnih proizvodov. Papir ne propušča maščobe.

**SLOVENSKA LETALA** — Slovensko letalsko podjetje Adria-aviopromet (AA) ima

4 letala, opremljena s 94 sedeži. Lani se je lepo uveljavilo in je prepeljalo 115.000 potnikov.

**VODOVOD** — V Martjancih v Pomurju so odprli v decembru vodovod, ki dovaja pitno vodo 73 hišam.

**TOPLIŠKI VRELCI** — V Rimski čadri pri Martjancih v Prekmurju so odkrili 850 metrov pod zemljo precejšnje količine termalne vode s 55 stopinjami. Raziskovanja bodo še nadaljevali.

**POVODENJ** — V Ribnici na Dolenjskem je poplava naredila veliko škodo. Ponekod so bile hiše pol metra in še več v vodi. Cenijo, da je bilo za 409 milijonov starih dinarjev škode. Največ škode je utrpela lesna industrija v Loškem potoku.

**POŽAR** — V Slovenski Bistrici je zgorelo skladišče podjetja Embalaža. Škode je okoli 200.000 starih dinarjev.

**CERAR** — Slovenec Miro Cerar je bil razglašen za najboljšega športnika Jugoslavije v letu 1966.

**POŽIGAVEC** — V okolici Celja je bilo v zadnjih petih mesecih več požigov. Končno so izsledili požigavca Stanislava Vrečarja, delavca v topilnici železa v Štorah, in ga zaprli. Požigavec je zločine priznal in se v zaporu sam obesil.

**SLATINA RADENCI** — Sestava tujih gostov v zdravilišču Slatina Radenci kaže, da se je lani v njem zdravilo ali bilo na počitnicah blizu 2800 tujih gostov ali skoraj tretjina vseh obiskovalcev v tem času.

**BREG-LOKA PRI ZIDANEM MOSTU** — Zvečine z lastnimi sredstvi so sezidali gasilski dom. Lani so prvi-

krat priredili v njem silvestrovanje, katerega čisti dobiček bodo uporabili za notranjo opremo novega doma. Breg in Loka sta zaselka, ki imata le blizu 220 prebivalcev.

**SLOVENSKE KONJICE** — Nedavni sneg v januarju je zametel ceste, ki povezujejo pohorske kraje z dolino. Tako je bila neprevozna cesta na Skomarje in Resnik; otroci zategadelj niso mogli priti do avtobusne postaje, da bi se odpeljali v šolo. Gostilničar in kmet Beškovec v Skomarju sta povedala, da so bili otroci kar dva dni v hiši, saj ni bilo moči iz nje.

**TRBOVLJE** — Trboveljski in hrastniški rudarji so lani nakopali 1.192.000 ton rjavega premoga ali 8000 ton manj, kot je določal proizvodni načrt. V primerjavi z letom 1965 so se storitve na odkopu povečale za skoraj 9 odstotkov; dejanska storitev se je povečala za 3, za nekaj več odstotkov pa tudi rudniška.

**NOVA GORICA** — V novogoriški porodnišnici se je lani rodilo 1160 otrok. Umrlo jih je samo 1,98%, pa še ti so umrli zvečine, preden so jih prepeljali v bolnišnico.

**SLOVENSKI JAVORNIK** — V tem gorenjskem kraju so naposled dobili dve sodobni gostilni. Pri »Koniču« so jo adaptirali in povsem modernizirali, drugo pa so uredili v novem kulturnem domu, ki ga sicer še gradijo. V obeh lokalih je sodobna oprema in dobra postrežba. Prvega vodi zasebnik, drugi pa je depandansa jeseniškega hotela »Pošta«.

**POHORJE** — 3. januarja je pohorska vzpenjača prepeljala 3091 potnikov.

NAŠA LUČ, mesečnik za Slovence na tujem. — Letnik 16.  
List ureja uredniški konzorcij. Odgov. urednik: dr. Janko Hornböck.  
Založba: Družba sv. Mohorja. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja.  
Vsi v Celovcu. — Opremo platnic izdelal: Klavdij Palčič. — List  
izide desetkrat v letu (vsak mesec razen julija in avgusta). — Naroč-  
nina za eno leto je 40 šilingov ali 80 belgijskih frankov, 8 francoskih  
frankov, 6,8 švicarskih frankov, 5.50 nizozemskih goldinarjev, 7 nem-  
ških mark, 1000 lir, 16 angleških šilingov, 10 norveških kron, 8,50  
švedskih kron, 10 danskih kron, 2 ameriška dolarja, 2 avstralska do-  
larja. Naročnike sprejemajo poverjeniki lista in uprava Naše luči.  
Uredništvo in uprava: Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt, Austria.

#### SLOVENSKI DUŠNI PASTIRJI IN URADI

ANGLIJA — Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S. W. 9  
(Tel. RELiance 66 55).

AVSTRIJA — Korotan, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII. — Janez  
Hafner, Theodor-Körnerstraße 111, 8010 Graz. — Anton  
Miklavčič, Kapellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège (Telefon  
04/23 39 10). — Kazimir Gaberc, 19 rue Louis Empain,  
Marcinelle (Hainaut), (Telefon 07/36 77 54).

ITALIJA — Slovenski dušnopastirski urad — Dr. Pavel Robič, via dei  
Colli 8, Roma.

FRANCIJA — Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, 75 Paris 20, (Tel.  
636-80 68). — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg, 75 Paris  
15, (Telefon 250-89-93). — Stanislav Kavalarič, 17 rue  
Claude Debussy, 62 Liévin (Pas-de-Calais). — Anton  
Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz. — Stanko  
Grims, 1 rue du Dauphiné, 57 Merlebach. — P. Jakob  
Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

NEMČIJA — Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathilde-  
straße 18. (Telefon 62676). — Ivan Ivko, 43 Essen-  
Altenessen, Schonfeldstraße 36. (Telefon 291305). —  
Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim, Augusta Anlage 52.  
(Telefon 47-944). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S,  
Kolbstr. 15/I. (Tel. 72278). — Ciril Turk, 73 Esslingen,  
Häuserhaldenweg 36. — Dr. Janez Zdešar in dr. Branko  
Rozman, Schubertstraße 2/I, 8 München 15. (Telefon  
536453). — Franc Šeškar, Georgenstr. 72, 8 München 13,

NIZOZEMSKA — Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie,  
ŠVEDSKA — Jože Flis, Djurgardsvägen 32, Eskilstuna, (Telefon  
016/41-666).